

ДП „Ръководство на въздушното движение”

**Годишен доклад за дейността
Доклад на независимия одитор
Финансов отчет
31 декември 2010 г.**

ДП Ръководство на въздушното движение
Годишен доклад за дейността
2010 г.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА 2010

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА ДП РВД ПРЕЗ 2010 г.

Съдържание

- I. Мисия, визия и стратегически цели на ДП РВД**
 - II. Функции и управление на ДП РВД**
 - III. Основни събития и приоритети за ДП РВД през 2010 г.**
 - IV. Международна дейност на ДП РВД**
 - V. Оперативна дейност**
 - VI. Техническо осигуряване на оперативната дейност**
 - VII. Безопасност и контрол на качеството**
 - VIII. Административно обслужване на дейността и управление на човешките ресурси**
 - IX. Финансово-счетоводна дейност**
 - X. Планирани основни инвестиции за 2011 г. и задачи, залегнали в бизнес плана за периода 2010–2014 г.**
 - XI. Рискове, свързани с дейността на предприятието**
- Годишен финансов отчет към 31 декември 2010 г.**

I. МИСИЯ, ВИЗИЯ И СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ НА ДП РВД

Мисия - Предоставяне на висококачествено аеронавигационно обслужване (АНО) за надеждно и ефективно управление на дейността по АНО, поддържайки най-високи нива на безопасност и намалявайки влиянието върху околната среда.

Визия - Конкурентноспособно предприятие, което успешно се справя с предизвикателствата, поставени пред него, от новите реалности и е жизнеспособно в бизнеса по предоставяне на АНО. Лидер в системата на аеронавигационното обслужване в Югоизточна Европа.

Стратегически цели на ДП РВД- Основни цели в периода 2010 - 2014 г.

- Запазване и/или повишаване на пазарния дял в обслужването на въздушното движение в региона.
- Утвърждаване на ключовата роля на ДП РВД в дейностите по АНО в зоната на Югоизточна Европа.

II. ФУНКЦИИ И УПРАВЛЕНИЕ НА ДП РВД

ДП „Ръководство на въздушното движение” е юридическо лице, което притежава свидетелство за извършване на аеронавигационно обслужване и изпълнява държавни функции по предоставяне на аеронавигационни услуги в обслужваното гражданско въздушно пространство на Република България. Основният предмет на дейност на ДП РВД е:

1. управление на въздушното движение за постигане на безопасност, ефективност и редовност на полетите в обслужваното гражданско въздушно пространство;
2. планиране, осигуряване, внедряване, експлоатация и поддържане на съоръжения, системи и оборудване за комуникационно, навигационно, обзорно, енергийно, светотехническо, метеорологично и аеронавигационно осигуряване на обслужваното въздушно движение и съпътстващата инфраструктура;
3. комуникационно обслужване, навигационно обслужване и обслужване по обзора;
4. метеорологично обслужване;
5. аеронавигационно информационно обслужване;
6. метеорологично обслужване;
7. информационно обслужване на дейностите по търсене и спасяване на въздухоплавателни средства;
8. управление на системата за безопасност на въздушното движение в рамките на предоставената му компетентност;
9. изпълнение на задълженията на Република България, произтичащи от международни договори в областта на управлението на въздушното движение, по които Република България е страна;
10. събиране на такси за аеронавигационно обслужване.

Оперативното управление на ДП РВД през 2010 г. се осъществява на база система за управление чрез основни цели и задачи, чрез дефиниране, отчитане и контрол на дейностите, извършвани от отделните териториално и/или функционално обособени звена на предприятието.

III. ОСНОВНИ СЪБИТИЯ И ПРИОРИТЕТИ ЗА ДП РВД ПРЕЗ 2010 Г.

1. Разширение и модернизация на системата SATCAS

През м. февруари 2010 г. беше завършен процеса по интегриране на „отдалечените кули“ на Бургас и Варна, чрез разширяване на автоматизираната система SATCAS с нови работни станции на подходите и кулите в двата летищни центъра, за което ГД ГВА издаде съответното удостоверение за експлоатационна годност, след което системата се въведе в редовна експлоатация.

В края на м. септември 2010 г. беше извършен преход от софтуерна платформа версия UNIX v.2 към софтуерна версия LINUX на автоматизираната система SATCAS, което значително подобри ефективността и бързодействието на системата.

2. Развитие на инициативата за създаване на Функционален блок от въздушно пространство (ФБВП) - DANUBE FAB. Инициативата на Европейската комисия (ЕК) за Единно европейско небе.

2.1. Проект за установяване на функционален блок от въздушно пространство (ФБВП) - DANUBE FAB

И през 2010 г. основен приоритет в дейността на предприятието е проекта за установяване на функционален блок от въздушно пространство във въздушното пространство на Република България и въздушното пространство на Румъния (DANUBE FAB). Дейностите по развитието на проекта се изпълняват в съответствие със заложените срокове в европейското законодателство и Решението на ЕК № 6822 от 11 септември 2009 г. за отпускане на финансова помощ от Общността за проекти от общ интерес - „Проект DANUBE FAB (фаза 1/етап 2, фаза 2 и фаза 3)“ - 2008-EU-40001-S - в областта на трансевропейските транспортни мрежи (TEN-T).

През 2010 г. бяха подписани три ключови за развитието на проекта документи на ниво държава, национален контролен орган (НКО) и доставчици на аеронавигационно обслужване (ДАНО). На 26 февруари 2010 г., Министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията на Република България г-н Александър Цветков и Министърът на транспорта и инфраструктурата на Румъния г-н Раду Мирча Берчану подписаха Меморандум за разбирателство за сътрудничество по въпроси на аеронавигационното обслужване и за установяване на функционален блок въздушно пространство, състоящ се от националното въздушно пространство на Република България, националното въздушно пространство на Румъния и въздушното пространство, включено в обхвата на международноправните ангажменти на Република България и Румъния (DANUBE FAB).

В съответствие с разпоредбите на гореспоменатия меморандум се подписаха още:

- Меморандум на ниво доставчици на аеронавигационно обслужване на двете държави (между ДП РВД и румънската администрация за обслужване на въздушното движение - ROMATSA) на 10 август 2010 г. в Букурещ, Румъния.
- Меморандум на ниво Национални контролни органи (НКО) на двете държави на 19 октомври 2010 г. във Велико Търново, България.

Подписаните меморандуми са основни елементи от общите документи, гарантиращи установяването на DANUBE FAB в съответствие с крайния срок, поставен от Европейския парламент и Съвет на Европейския съюз – края на 2012 г., като двете страни се ангажират да предприемат стъпки към постепенно хармонизиране на процедурите на предоставяното аеронавигационно обслужване с цел по-нататъшно

подобряване на безопасността, ефективността, капацитета и намаляване на въздействието върху околната среда.

Беше определена структурата на управление на проекта, включваща:

- Управителен комитет (УК), в който участват представители на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията (МТИТС), Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ (ГД ГВА), Министерство на отбраната (МО) и на ДАНО на двете държави;
- Офис за управление на проекта (Project Management Office);
- Съвместни българо-румънски работни групи по шест области: „Оперативна дейност и гражданско-военна координация“, „Техническа дейност“, „Правни, регулаторни въпроси и въпроси, свързани с обществените поръчки“, „Икономически, финансови и бюджетни въпроси“, „Безопасност, качество, сигурност и околна среда“ и „Човешки ресурси“.

През този период бяха проведени две срещи на УК на DANUBE FAB: на 28 юли 2010 г. в Букурещ и на 19 октомври 2010 г. във Велико Търново. Бяха проведени и редица срещи на ниво управление на проекта и на ниво работни групи.

Експертите от ДП РВД участваха активно в изготвянето и сключването на тристранно споразумение между ДП РВД и ROMATSA, от една страна и ЕВРОКОНТРОЛ, от друга, за оказване на съдействие от страна на Агенцията по проекта DANUBE FAB по шест основни дейности: симулации в реално време, обща системна архитектура в контекста на Генералния план за УВД, безопасност във връзка с проекта DANUBE FAB, инфраструктура за линия за данни земя-земя и въздух-земя, правни и институционални въпроси във връзка с проекта DANUBE FAB от гледна точка на доставчиците на аеронавигационно обслужване, експертна помощ за изследване на въздействието върху околната среда във връзка с проекта DANUBE FAB. Във връзка със споразумението стартира и конкретната подготовка по провеждането на симулации в реално време на обслужването на въздушното движение при новата трасова мрежа с цел установяване на безопасността и целесъобразността на промените в дизайна на въздушното пространство на Република България и Румъния преди те да бъдат въведени.

През месец април 2010 г. стартира функционирането на интернет страницата на проекта (<http://www.danubefab.eu>), на която регулярно се публикуват новини и актуални информационни материали за развитието на проекта.

С цел получаване на обратна връзка от заинтересованите страни по проекта и поддържане на високо ниво на информираност, бяха организирани две срещи на Социалния форум по DANUBE FAB с участието на представители на двата ДАНО и на всички синдикални и професионални организации в ROMATSA и ДП РВД.

Стартира се и процесът по подготовката за изготвяне на международно споразумение (International Agreement) за установяването на DANUBE FAB. Работата се извършва от разширена българо-румънска работна група по правни, регулаторни въпроси и въпроси, свързани с обществените поръчки с представители на МТИТС, ГВА, МО и МВнР.

Паралелно с изпълнение на текущите дейности по развитието на проекта, представителите на ДП РВД участваха активно в изготвянето на Стратегически план за действие (СПД) на проекта и Доклад за състояние на действието (ДСД), изискуеми според Решението на ЕК за отпускане на финансова помощ и Консолидиран доклад за приключване на фаза 2 “Предварително проектиране (2009-2010 г.)” на проекта DANUBE FAB.

На 19 март 2010 г. се подписа Оперативно споразумение между ДП РВД и МТИТС (рег. Номер С-3 /19.03.2010 г.) във връзка с осигуряване на необходимата отчетност при управление на средствата, отпускани от Европейския съюз по програма TEN-T и общата отговорност за изпълнение на проект „DANUBE FAB (фаза 1/етап 2, фаза 2 и фаза 3)”, съфинансиран по многогодишната програма TEN-T (2007-2013 г.) на Европейския съюз.

2.2. Инициативата на Европейската комисия (ЕК) за Единно европейско небе.

С цел подпомагане на държавите-членки в изпълнение на задълженията, произтичащи от мерките, заложи в законодателните пакети ЕЕН I и II, през 2010 г. се приеха следните регламенти от Европейската Комисия, Съвет и Парламент:

- Регламент на Комисията (ЕС) № 073/2010 от 26 януари 2010 г. за определяне на изисквания относно качеството на аеронавигационните данни и аеронавигационната информация за единното европейско небе, ОВ L 23, 27.1.2010, стр. 6;
- Регламент на Комисията (ЕС) № 255/2010 от 25 март 2010 г. за определяне на общи правила за управление на потоците въздушно движение;
- Регламент на Комисията (ЕС) № 691/2010 от 29 юли 2010 г. за определяне на схема за ефективност на аеронавигационното обслужване и мрежовите функции, и за изменение на Регламент (ЕО) № 2096/2005 за определяне на общи изисквания при доставянето на аеронавигационни услуги;
- Регламент (ЕС) № 929/2010 на Комисията от 18 октомври 2010 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 1033/2006 относно разпоредбите на ИКАО, посочени в член 3, параграф 1;
- Регламент (ЕС) № 996/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 20 октомври 2010 г. относно разследването и предотвратяването на произшествия и инциденти в гражданското въздухоплаване и за отмяна на Директива 94/56/ЕО;
- Регламент (ЕС) № 1191/2010 на Комисията от 16 декември 2010 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 1794/2006 за установяване на обща схема за таксуване на аеронавигационното обслужване.

3. Проект: „Изграждане на нова летищна контролна кула София с прилежащата инфраструктура към нея”

През 2010 г., след одобрение на техническия инвестиционен проект от Министерството на регионалното развитие и благоустройство е издадено разрешение за строеж на обекта. Изготвената тръжна документация за провеждане на процедура за избор на изпълнител за изготвяне на работен проект и за изграждане на обекта бе актуализирана, като са отразени промените в нормативната уредба. Документацията е одобрена от Управителния съвет на ДП РВД.

4. Социален диалог

Основен акцент на социалната политика през 2010 г. беше активният диалог със социалните партньори по всички въпроси, свързани с подобряване условията на труд в предприятието, реализация на стратегическите цели на предприятието, които имат

отражение върху човешките ресурси и сключването на нов Колективен трудов договор (КТД).

ДП РВД ежегодно отделя значителни средства за осигуряване на широк кръг от социални дейности, ориентирани към здравето и пълноценния отход на служителите на предприятието и на техните семейства.

Като израз на социалната отговорност на работодателя, съгласно договореностите по КТД и в изпълнение на решенията на Събранието на пълномощниците през 2010 г. бяха осигурени значителни допълнителни придобивки за служителите в предприятието като: допълнително доброволно пенсионно осигуряване, застраховка „Живот“, социални надбавки, поддържане на социални бази и ведомствени жилища, профилактични прегледи и др.

За обезпечаването на тази социална програма през 2010 г. за персонални социални надбавки бяха изразходвани средства в размер на 8 712 хил. лв.

Основните проекти, реализирани през 2010 г. в областта на социалната политика, са насочени към предприемане на коригиращи мерки за ограничаване на съществуващите рискове в съответствие с оценката на риска на работните места, поддържане на получения сертификат за системата за здраве и безопасност при работа в ДП РВД по стандарта OHSAS 18001/2007 и подготовка за провеждане на обществена поръчка за сключване на договор за застраховка „Живот“ за периода 2011-2012 г.

5. Идентифициране на допълнителни възможности за подобряване на ефективността при осъществяване на дейностите на ДП РВД .

ДП РВД отчита устойчива тенденция за повишаване на ефективността на дейността при осигуряване на АНО. Предприятието е набелязало набор от мерки, които могат да доведат до идентифициране на допълнителни възможности за оптимизиране на разходите за АНО и за повишаване на ефективността на дейността в краткосрочен и дългосрочен план. За провеждането им се търси и необходимото съдействие и от ГД ГВА и от Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

В последните няколко години ДП РВД успява да поддържа относително постоянно ниво на общите разходи за АНО, независимо от нарастването на цените на стоките и услугите в страната. Това, съчетано с интензивното нарастване на трафика и плавното намаляване на състава, доведе до повишаване на ефективността на дейността.

Като едни от основните цели на бизнес-плана на предприятието са заложили запазването на стойност по-ниска от 400 евро на показателя „евро на съставен контролиран час“ и задържането на таксовата единица „прелитане“ под 40 евро в следващите 3 години. Повече информация относно повишаването на ефективността на дейността има в докладите на Комисията за преглед на дейността (PRC) на ЕВРОКОНТРОЛ. Подобряването на ефективността на дейността е постоянен процес, който ще продължи и през следващите години.

6. Дейности по процеса за управление на отношенията с клиентите на ДП РВД

В рамките на дейностите по управление на отношенията с клиентите, ДП РВД организира и провежда редица мероприятия в съответствие с утвърдения годишен план. През м. май 2010 г. бе организирано работно посещение на представители на ДП РВД в главната квартира на „Emirates“. Тази авиокомпания е важен клиент за ДП РВД поради големия брой полети, които прелитат през обслужваното въздушно пространство на

Република България. През същия месец бе проведена традиционната консултативна среща във връзка с обслужването на въздушното движение на летищата Бургас и Варна през активния туристически сезон. В края на есента се проведе и традиционната среща относно оперативната обстановка през есенно-зимния сезон на летище София и свързаните с това специализирани дейности като антиобледенителна обработка на въздухоплавателните средства преди полет и др. Организирано бе, също така, провеждането на традиционната среща с представители на международната асоциация на авиокомпаниите IATA за съгласуване на финансовите параметри на дейността на ДП РВД.

IV. МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ НА ДП РВД

ДП РВД продължи своята дейност като активен член и партньор в работата на международните организации в сферата на гражданската авиация – ICAO, ЕВРОКОНТРОЛ, CANSO и съответните структури на ЕК. Международната дейност на ДП РВД през 2010 г. се характеризира с интензивно участие на ръководството и представители на предприятието в сесии на Временния съвет на ЕВРОКОНТРОЛ и последващи сесии на Комисията, в съвещания на управителните органи на организацията за аеронавигационни услуги CANSO (ЕСЗ и годишните събрания на изпълнителните директори на CANSO), както и във форуми на ЕК.

Основен акцент през 2010 г. е активизиране на регионалното сътрудничество в областта на предоставянето на АНО – постигане на договореност на ниво генерални директори и подготовка за подписването на двустранно споразумение за оперативно-техническо сътрудничество с ДАНО на Република Сърбия и Черна гора – SMATSA.

V. ОПЕРАТИВНА ДЕЙНОСТ

През 2010 г. бяха обслужени общ брой 509 138 полети, което е с 4,5% по-повече от 2009 г. В сравнение с 2009 г., общият брой прелитания ВС се е увеличил с 6 %, достигайки до 430 461. Броят на излитания и кацащите въздухоплавателни средства от и на територията на българските летища е съответно 78 677, което е с 2,8 % по-малко от 2009 г. Това намаление е функция на световната финансово-икономическа криза и нейното отражение върху авиационния пазар. Като цяло общият брой обслужени въздухоплавателни средства следва възходяща тенденция, макар и с по-малък темп на нарастване. Очакванията през 2011 г. са за постепенно стабилизиране и преодоляване последиците от рецесията, което ще доведе до разширяване на авиационния сектор и нарастване броя на извършваните операции в обслужваното въздушно пространство, което налага непрекъснат преглед и оптимизиране на организацията на въздушното пространство и процедурите за ОВД.

През 2010 г. ДП РВД не е регистрирало закъснение на ВС поради причини, свързани с организацията на въздушното пространство и ограничения на потоците въздушно движение. Това се дължи на добрата организация и непрекъснато подобряване технологията на работа, изразена в норми и процедури за обслужване на въздушното движение.

Нарастващите изисквания на всички потребители на въздушното пространство предопределиха и активната работа на ДП РВД в направление „Оперативна дейност“.

Бяха изготвени предложения за изменение на трасовата мрежа в съответствие с решенията на RNDSG и RDGE и подготвени съответните публикации в Сборник AIP.

Бяха изготвени проекти за:

- нова организация на въздушното пространство за летищата Варна и Бургас.
- изменение и допълнение на нормативната уредба, регламентираща гъвкавото използване на ВП съвместно с представители на Щаба на ВВС.

С цел подобряване обслужването на полетите по правилата за визуални полети (ПВП) бяха изготвени предложения за публикация на информация за летателните площадки и летища за полети по ПВП, карта за полетите, провеждани по правилата за визуални полети, и бяха публикувани правилата за използване на VFR маршрути в СТР София. Изградена беше концепция за изпращане на полетни планове по интернет и беше осъвременена поредната „бета“ версия на софтуера, която е в процес на тестване.

Беше изготвен план на дейностите и подготовка на документация за установяване на единна преходна височина в обслужваното въздушно пространство, планирана да влезе в сила през 2012 г.

1. Развитие и лицензиране на ръководителите на полети (РП)

Отчитайки ключовата роля на развитието на своите кадри в оперативната дейност, ДП РВД разработва, поддържа и съхранява автоматизирана база данни за квалификацията на личния състав, притежаващ свидетелства за ръководители на полети (ATCO), ученик-ръководител на полети (SATCL), координатори по УВД (CATM) и асистент-координатори (FDA), която ще бъде финализирана през 2011 г.

През 2010 г. продължи дейността по осигуряване на органите за ОВД с необходим брой ръководители на полети, като бяха проведени редица вътрешни и външни подбори. Успешно бяха подбрани двадесет кандидати за РП за центровете София, Варна, Бургас и Горна Оряховица. Допълнително от наличния състав в центровете за ОВД бяха преобучени дванадесет РП за да могат да бъдат използвани по-гъвкаво и рационално по време на натоварения летен сезон.

През цялата 2010 г. продължи и процеса на обучение. Проведени бяха редица курсове за повишаване на квалификацията на РП, като: курс за подготовка на РП-инструктори (OJTI), TRM курс за подготовка на РП-водители, TRM сесии. Темата за TRM беше включена в опреснителния курс за РП. Обучението по работните места в различните центрове за ОВД продължи и успешно бяха допуснати четиринадесет нови РП от които осем на Кула и шест на Контрол.

Постигането и поддържането на задоволително ниво на владение на английски език от РП, в съответствие с ANNEX 1 на ICAO и Директива 23/ЕС, чрез провеждане на поредица курсове по авиационен английски в страната и англоезична държава, остана между приоритетните задачи в предприятието. До 17 май 2010 г. бяха изпълнени езиковите изисквания за авиационния персонал от ДП РВД и всички РП бяха сертифицирани за изпълнение на задълженията си по обслужване на въздушното движение. Продължи изпълнението на договора с английския колеж „Мейфлауер“ за провеждане на курсове за поддържане на езиковата подготовка на РП.

На основание на договор между колежа „Мейфлауер“ и ДП РВД в ЦПК се провеждаха изпити за определяне на езиковото ниво на авиационния персонал (РП и пилоти) чрез теста TEA . Тествани бяха 270 кандидати за тест от които 107 РП и 163 пилоти.

Бяха проведени подбори за нови членове на Изпитващ Борд в РЦ/ЛЦ ОВД София, Варна, Бургас, Пловдив и Горна Оряховица, които заместиха съществуващите до този момент Инструкторски Съвети.

През 2010 г. започна работа за изменение и хармонизиране на документите, които обхващат процесите по подбор, обучение и поддържане на компетентност от РП - „Инструкция №1 за подбор, обучение, изпити и проверки на РП и координатори по УВД в ДП РВД, „Плановите за обучение в органите за ОВД” и „Схемите за компетентност на органите за ОВД”.

С цел изпълнение на изискванията на европейски регламенти, засягащи УВД, залегнали в „Схемите за компетентност на органите за ОВД” бяха създадени нови инструкторски бордове в органите и центровете за ОВД.

Разработен беше нов интегриран курс за обучение на ръководители в Центъра за подготовка на кадри към ДП РВД.

2. Аеронавигационно информационно обслужване (АИО).

Извършиха се редица дейности за повишаване качеството на предоставяното аеронавигационно обслужване и удовлетворяване изискванията на авиационните ползватели.

Введена беше в експлоатация нова автоматизирана система - Европейската AIS база данни (EAD) и завърши успешно процеса на мигриране на ДП РВД като доставчик/потребител на данни с цел подобряване качеството на предоставяното аеронавигационно информационно обслужване. Създадена е и се поддържа пълна статична база данни за Република България в Европейската AIS база данни (EAD), включваща летища, навигационни средства, точки, трасета, процедури, организация на въздушното пространство и т.н. (над 4572 групи записи със статични данни). Изготвени са писма до български авиокомпаниии, относно предоставяне на аеронавигационни продукти чрез EAD. Базата данни на EAD се актуализира постоянно в пълно съответствие с аеронавигационната информация, публикувана в сборник AIP на Република България (модул PAMS), както и с всички статични данни от издадени аеронавигационни публикации (модул SDO).

Подготвен и изпратен в ГД ГВА за утвърждаване е проект на нова Наредба №15 за аеронавигационно информационно обслужване. След проведени работни срещи беше постигнато съгласие по всички текстове от финалния вариант на проекта.

Стартира предоставянето и разпространението до авиационните ползватели на сборник „Аеронавигационна информация и публикация” (AIP) на Република България на електронен носител (CD-ROM) в PDF формат.

Сборникът AIP е предоставен за ползване на корпоративната (външна) интернет страница и на вътрешния портал на ДП РВД в електронен вариант (PDF формат).

Сборник AIP се актуализира непрекъснато в съответствие с изискванията на Наредба №15 на Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията. Бяха подготвени, съгласувани, утвърдени от ГД ГВА и разпространени до 159 авиационни ползватели 8 броя AIRAC AIP поправки, 8 броя обикновени AIP поправки, 8 броя циркуляри за аеронавигационна информация и 3 броя AIP добавки.

Актуализирани периодично на вътрешния портал на ДП РВД са сборници AIP на чужди държави, разпространявани под формата на CD - ROM.

Изготви се и се въведе в действие ново издание на „Наръчник за АИО” – издание 3.0 и поправка 1 към него.

Разработва се проект на ново издание на „Технология за работа в сектори ААС”.

Обработени са за 2010 г. от сектор NOTAM чужди NOTAM и SNOWTAM

съобщения – общо 357 391 броя. Публикувани от името на Република България са 1530 NOTAM-съобщения серия „А” и „В”. Процент на допуснати грешки - 1.37%.

Стартира публикуване на NOTAM-съобщения серия „В” за летателни/вертолетни площадки във връзка с удовлетворяване изискванията на ползвателите и повишаване качеството на предоставяното АИО.

Изготвени са 35 бр. бланки с предложения за NOTAM съобщения, свързани със значителна вулканична активност и навлизането на вулканични облаци и прах в SOFIA FIR.

Актуализира се NOTAM Selection Criteria в система МИНАС в съответствие с Doc 8126 Amdt .

Представителите на АИО вземат участие в приоритетния проект DANUBE FAB. Изготвен е План за дейности по хармонизацията на AIS BULATSA с AIS ROMATSA във връзка с проекта „DANUBE FAB, Phase 2 – Preliminary Design Phase(2009-2010)”. Изготвен е план за дейности за 2011 г. и 2012 г.

Разработени са форми за основни процеси и ключов показател за ефективност /КРІ/ в отдел АИО и сектор NOTAM .

Извършен беше анализ и оценка на удовлетвореността на клиента/ползвателя на АИО чрез въпросници, в съответствие с „Правила за управление на отношенията с клиентите”. Бяха анкетирани постоянни клиенти на АИО, като авиационни оператори, служби за АИО на чужди държави и ползватели на аеронавигационното информационно обслужване в рамките на ДП РВД. Отличната оценка на предлаганото аеронавигационно информационно обслужване е по-висока спрямо предходните години - 73.2% от всички анкетирани. 22.0% от постоянните клиенти на АИО са оценили предлаганото обслужване като добро. Няма дадени отрицателни оценки за предоставяните аеронавигационни информационни продукти/услуги. На всички авиационни ползватели е предоставен директен достъп до „Въпросника за удовлетвореността на ползвателя” на външния корпоративен сайт на ДП РВД.

Успешно бяха проведени одит съгласно годишна програма за вътрешните одити на ДП РВД и годишна инспекция от страна на ГД ГВА относно надзора на безопасността при УВД и Регламент (ЕО) №2096/2005 за определяне на общи условия при предоставяне на аеронавигационни услуги.

3. Авиометеорологично осигуряване

Изготвен е проект на Наредба № 3 за Метеорологично обслужване в авиацията.

Изготвено е техническо задание за „Модернизация на програмното осигуряване на системата ATIS (Automatic Terminal Information System) с модули ATIS, VOLMET и GAMET.

Сключен е договор за „Модернизация на два доплерови радиолокатора (ДМРЛ) „Метеор-360 АС”- София и Варна.

Извършена е доставка на AviMet5 в сектор ЛМС, ЛЦ ОВД Бургас и е въведена в експлоатация.

Проведени са следните курсове:

- Обслужване на оператори и екипажи на Въздухоплавателни средства. Информация за органите за ОВД, службите за търсене, спасяване и аеронавигационна информация. Комуникации.
- Метеорологични наблюдения за авиацията - в Met Office College HQ, Exeter и Met Office Practical Training Office, Belfast Airport, UK .

- Организация на метеорологичното обслужване. Оперативна дейност на МСС по време на вулканична активност и взаимодействие с „Летищните метеорологични служби”, РЦ/ЛЦ ОВД и NOTAM. Опасни явления за авиацията. Електризация на атмосферата. Мълнии. Съвременни системи за ранно предупреждение.
- Методичен семинар с презентации:
 - Метеорологично обслужване - 60 години обслужване на вашата безопасност и благоденствие.
 - Единно европейско небе (ЕЕН).
 - Проект на функционален блок DANUBE FAB.
 - Метеорологичното обслужване DANUBE FAB.
 - Преглед на Аварийни и резервни режим на работа в сектори-ЛМС;
 - Модул „Автоматизиран брифинг – MET”.

Изготвено е „Техническото задание за обект „Кула за ДМРА в с. Вакарел, община Ихтиман”.

Изпълнени са задълженията по договора за предоставяне на консултантски услуги относно метеорологично осигуряване за Сакаеронавигация – Грузия.

Участие в проект на Евроконтрол за подпомагане на CFMU - “Trial to improve identification, monitoring, response to Severe Enroute Weather Phenomena”.

Извършени са следните промени в Наръчник АМО:

- Секция VI- Летищни прогнози TAF;
- Секция XVI- Обмен на аеронавигационна метеорологична информация;
- Секция XVIII- Ръководство за работа с автоматизирани системи и Ръководство за работа със система ATIS;
- Секция XXII - Указания за аварийен и резервен режим на работа в ЛМС на РЦ/ЛЦ за УВД София, Варна, Бургас, Пловдив и Горна Оряховица;
- Секция XXII – Регламенти;
- Въведена е нова секция в Наръчник АМО - Секция XXVI Кодирание на информация за състоянието на ПИК в съобщенията METAR и указания на ръководителя сектори ЛМС.

Успешно са проведени тестове през 2010 г. на информация SIGMET, с включване на тестове за вулканична пепел, съобразно изискванията на Регионалния офис на ИКАО в Париж и съгласувано с ОРМЕТ центъра във Виена. Информация SIGMET, която се издава от Метеорологична служба за слеждане, относно наличието или очакваното възникване на определени значими метеорологични явления по маршрута, които могат да повлияят на безопасността на полетите на ВС.

Инсталирана е информационна MET система на централния вход на ДП РВД.

4. Център за подготовка на кадри

В стремежа си да поддържа и повишава квалификацията на персонала, и да осигурява все по-добра подготовка на своите кадри през 2010 г. ДП РВД продължи линията на развитие и разширяване на дейностите на Центъра за подготовка на кадри.

В съответствие с необходимостта за подготовка на нови кадри бяха проведени курсове за първоначално обучение на РП за нуждите на РЦ за ОВД София, ЛЦ за ОВД Пловдив, ЛЦ за ОВД Бургас, ЛЦ за ОВД Варна и ЛЦ за ОВД Горна Оряховица. Бяха подготвени и проведени курсовете за придобиване на квалификационен клас APS и разрешение RAD към него за РП от РЦ за ОВД София, ЛЦ за ОВД Варна и ЛЦ за ОВД Бургас, както и опреснителни курсове за всички ръководители на полети от ДП РВД.

ЦПК играе основна роля в дейностите по подпомагане на ръководители на полети за достигане на оперативното ниво 4 или по-високо по английски език и подготовка за провеждане на тестовете по английски език на РП.

Преподаватели от ЦПК участваха в обучението на студенти по специалността „Авиационна техника и технологии“ от катедра „Въздушен транспорт“ на Технически Университет - София.

VI. ТЕХНИЧЕСКО ОСИГУРЯВАНЕ НА ОПЕРАТИВНАТА ДЕЙНОСТ

1. Развитие и лицензиране на инженерно-техническия персонал (ИТП).

Инженерно-техническия персонал, извършващ техническото обслужване на съоръженията и системите за УВД, поддържа свидетелства за правоспособност, съгласно изискванията на ESSAR 5 на Евроконтрол.

2. Комуникации

Детайлизирани бяха техническите, функционалните и количествени изисквания към комуникационното осигуряване и комуникационните системи и средства за новата АКК на летище София.

Извършено беше разширение и модернизация на комуникационната инфраструктура на ДП РВД посредством изграждане на нови комуникационни канали между възли от аеронавигационната, телекомуникационна и информационна мрежа (АНТИМ). Извършена е промяна на оборудването във възел Г. Оряховица. Текущо бяха съгласувани промени и оптимизация на съществуващата национална и регионална IP международна мрежа с органа за ОВД на република Турция - DHMI. Извършена е подмяна на 48VDC/40A токозахранващи устройства за телекомуникационни системи.

Разширение и модернизация на радио-комуникационните системи. Извършен е монтаж на нова антенно-фидерна система в УКВ приемо-предавателен център „Връх Ботев“.

Изготвени бяха технически спецификации и беше подготвена документация за провеждане на процедура за доставка на система за обмен на аеронавигационни съобщения - Aeronautical Message Handling System (AMHS) за РЦ за ОВД София.

Повишено беше качеството и надеждността на комуникациите използвани за гражданско-военна координация, посредством нови комуникационни линии с капацитет от 2Mbps и взаимно резервиране на комуникационните мрежи между ДП РВД и ВВС.

Осигурено беше управление и планиране на аеронавигационния радиочестотен спектър, текущо поддържане на база данни по таблица COM 2 на ИКАО, актуализиране на радиочестотния ресурс в съответствие с новата секторизация на въздушното пространство на Република България.

3. Навигация и метеорологична техника

Изготвена беше документация за провеждане на процедура за избор на доставчик на пет броя далекомерни съоръжения (DME) за осигуряване на зонална навигация (RNAV) с точност 5NM за En-route на полетно ниво FL 100/120.

В съответствие с актуалните изисквания на ICAO - Аппех 3 беше извършена модернизация и въведена в оперативна експлоатация автоматизираната метеорологична наблюдателна система (АМНС) в ЛЦ за ОВД Бургас.

Модернизирани бяха приводните радиостанции на двете направления на ПИК в ЛЦ за ОВД Г. Оряховица.

Извършено е актуализиране на инструкции за техническо обслужване и отстраняване на откази на навигационни съоръжения и на АМНС.

Извърши се техническа поддръжка на опорна станция RIMS SOF от проекта EGNOS.

4. Обзор

През месец април беше въведено в оперативна експлоатация разширението на система SATCAS с отдалечени подходи и кули за летищните центрове за ОВД Варна и Бургас. С това автоматизираната система за УВД SATCAS разшири обхвата си на действие върху цялото контролирано въздушно пространство на Република България, а летищните центрове получиха съвременна система за контрол на полетите, която може да работи както в централизиран, така и в самостоятелен режим, с което реално ще се подобри безопасността на обслужването.

През месец септември беше въведена в оперативна експлоатация модернизирана версия на автоматизираната система за УВД SATCAS с пълна замяна на морално остарелия хардуер на системата и софтуер работещ под управление на операционна система Linux.

Изготвени бяха технически спецификации и беше подготвена тръжната документация за провеждане на процедура за доставка на система за контрол на летателното поле и маневрената площ (А-SMGCS). Изготвени бяха технически спецификации за внедряване в ДП РВД на най-съвременните технологии за автоматичен зависим и независим обзор – WAM и ADS-B като резултат от подписан с Евроконтрол договор за подпомагане.

През месец декември беше направена модернизация на хардуера и софтуера на системата за многорадарна обработка – ARTAS. Това ще даде възможност за включване на новите източници на обзорна информация за автоматичен зависим и независим обзор към автоматизираната система за УВД SATCAS.

5. Енергийно и светотехническо осигуряване

Въведени в редовна експлоатация са: „Система за управление на два аварийни дизел-генератора, секционирание и автоматичното включване на резервата (ABP) на страна НН, за обект ТРАК „Черни връх” и „Реконструкция и модернизация на енергийната система в ТП 2 и ТП „Докатор” на летище София.”

Доставени и монтирани са със собствени сили разпределителни табла ниско напрежение /РТНН/ за VOR/DME – Г. Брестница, DVOR/DME - Байлово и DME - Калотина.

Възложена и изпълнена е поръчката „Доставка и монтаж на кабел ТПП 10х2х0,7 – ЛЦ за ОВД Пловдив” за управление на светотехническата система.

Изготвени бяха технически задания и документации за провеждане на процедури за избор на изпълнители за възлагане на поръчки с предмет: „Доставка, монтаж и въвеждане в експлоатация на един брой UPS 2х10KVA – ЛЦ за ОВД Г. Оряховица”, „Доставка на измервателна апаратура за отдел ЕМСТО - РЦ за ОВД София”, „Доставка на

два броя разпределителни ел. табла за ниско напрежение /РТНН/ за техническа зала на ЕЦ за УВД София” и др.

VII. БЕЗОПАСНОСТ И УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО

Безопасността е основният приоритет за цялостната дейност на ДП РВД. Тя концентрира в себе си продукта на дейностите по оперативните, техническите и финансовите аспекти и е в тясно взаимодействие с изискванията по качеството.

През 2010 г. бяха регистрирани 154 събития, свързани с оперативната дейност.

От разследваните и проверени събития 1 (едно) беше класифицирано като инцидент с клас на сериозност (В) - значим инцидент и 6 (шест) с клас на сериозност (С) – инцидент. За сравнение, през 2009 г. е имало 1 (един) инцидент с клас на сериозност (А) – сериозен инцидент, 1 (един) инцидент с клас на сериозност (В) - значим инцидент и 11 (единадесет) инцидента с клас на сериозност (С) – инцидент.

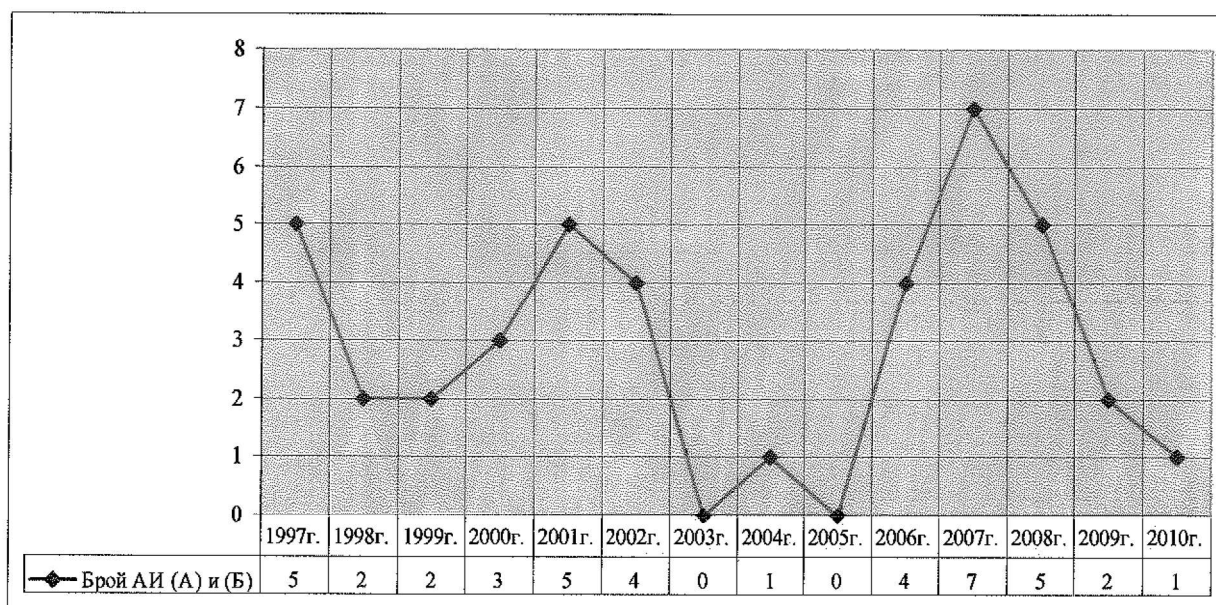
През 2010 г. бяха извършени периодични анализи за влиянието на авиационните събития върху безопасността на системата за обслужване на въздушното движение. Изготвени бяха „Годишен анализ на състоянието на безопасността при ОВД в ДП РВД през 2009 г.” и „Анализ на състоянието на безопасността при ОВД в ДП РВД през първото полугодие на 2010 г.”

С оглед повишаване нивото на културата по безопасност в ДП РВД бяха осъществени редица дейности като запознаване на оперативния състав по време на месечните анализи с резултатите от проверки, анализи и разследвания от авиационни събития, проведени бяха редовни съвещания на групата по безопасност и съвета по безопасност. Проведена е анкета за оценка на нивото на „културата по безопасност” съвместно с Евроконтрол. Резултатите от анкетата бяха представени в презентация от ЕВРОКОНТРОЛ през месец декември. Издадени бяха четири информационни бюлетина.

Бяха актуализирани оценки на безопасността на системи/средства, използвани за осигуряване на ОВД, като навигационни и МТО средства, обзорни/радарни системи, системи за гласова комуникация. След обстоен анализ на изпълняваната актуализирана оценка по безопасност на SATCAS (Unix), като ефективно мероприятие бе прието ускореното въвеждане на SATCAS v2L (Linux). Извършено беше изследване и оценка на ефективността и комплексността на трасовата мрежа с последващо изменение. За всяка промяна в оперативните системи беше изготвена оценка на значимостта на промяната и план по безопасност при нейното въвеждане.

Извършени бяха 10 инспекции през месеците април/май и през месец ноември, съответно за подготовка на РЦ/ЛЦ за ОВД за пролетно-лятна и есенно-зимна експлоатация. Обобщената оценка на текущото състояние в проверените РЦ/ЛЦ за ОВД беше положителна, като идентифицираните недостатъци бяха отразени в съответните карти, а направените препоръки бяха регистрирани в „Регистър на препоръките”.

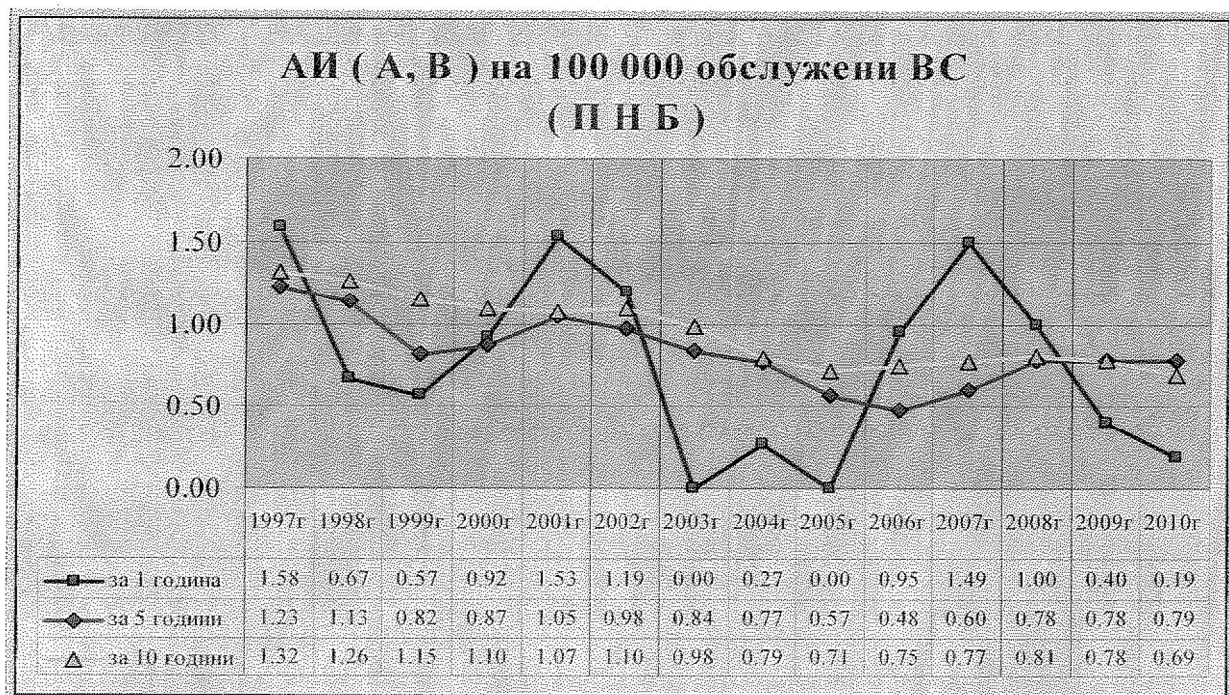
През 2010 г. беше отчетена положителна промяна в ръста на събитията, свързани с безопасността, от категории (А) и (В), в сравнение с предходните години (виж Графика 1).

Графика 1

Тенденцията на промяна на броя авиационни инциденти от категории (А) и (В) на 100 000 обслужени въздухоплавателни средства (ВС) е представена чрез Графика 2 (анализирани четиринадесет последователни едногодишни периоди, четиринадесет периода с обхват от по десет последователни години по метода на приплъзване и четиринадесет периода с обхват от по пет последователни години по метода на приплъзване).

За периода 2009 – 2010 г. се констатира категорична тенденция за подобрене.

Графика 2

В сектор ОРСТС (Облитане на радио и свето-технически средства) бяха извършени 97 периодични летателни проверки на 49 броя съоръжения за въздушна навигация и кацане съгласно утвърдения от ГД ГВА годишен план. Проведена беше летателна проверка на нови инструментални процедури и стандартни схеми за долитане и отлитане на летищата Варна и Бургас. Допълнително беше извършена летателна проверка на нова антена, инсталирана в УКВ комуникационния център на връх Ботев. Във връзка с планове на дирекция КНО за осигуряване на резервно DME-DME покритие с използване на задгранични навигационни съоръжения беше извършена летателна проверка на системи VOR/DME, намиращи се в Румъния и Република Сърбия. По договор с ВВС-МО беше извършена летателна проверка за въвеждане в експлоатация на нова навигационна система TACAN, инсталирана в авиобаза Долна Митрополия. Беше извършена модернизация (upgrade) на софтуера на бордното оборудване за летателна проверка, инсталирано на борда на самолет Falcon-2000 – LZ-OOI.

За осигуряване безопасната работа на системата за кацане ILS/DME27 - "ISF", в условия на сат. III, съвместно с представители на КРС, ДАНС и ГД ГВА беше проведено контролно измерване за нерегламентирани излъчватели в честотните ленти, използвани от системата.

През 2010 г. беше изцяло изгъланена програмата за вътрешни одити на интегрираните Система за управление на качеството (СУК) по изискванията на стандарта ISO 9001:2008 и Система за управление на здравето и безопасността при работа /СУЗБР/ по изискванията на стандарт BS OHSAS 18001:2007. Надзорният одит, проведен от акредитираната външна организация „СЖС България“, потвърди сертификацията на ДП РВД по горните стандарти под двойна акредитация – на Българска служба по акредитация (БСА) и на Службата по акредитация на Обединеното кралство (UKAS) с обхват „Аеронавигационно обслужване, включващо: управление на въздушното движение, комуникационно, навигационно и обзорно обслужване, аеронавигационно информационно обслужване, аеронавигационно метеорологично обслужване, енергийно и светотехническо обслужване и обучение на кадри за АНО”.

Предприятието участва активно в работата на групата по управление на качеството към CANSO, при подготовката на нов препоръчителен стандарт за най-добри практики по одитиране на интегрирани системи за управление в ДАНО.

В унисон с предстоящото въвеждане на Схема за ефективност на дейността, съгласно Регламент (ЕО) 550/2004 и Регламент (ЕО) 691/2010, започна работа по описание на процесна карта и въвеждане на показатели за ефективност на процесите в ДП РВД.

По време на XXI-та национална научнопрактическа конференция "Качеството - за по-добър живот 2010", проведена на 11-12 ноември 2010 г. под патронажа на министъра на икономиката, енергетиката и туризма г-н Трайчо Трайков, на ДП РВД бе присъдена националната награда за качество за 2010 г. на сдружение „Клуб 9000", в категорията „Големи предприятия”.

VIII. АДМИНИСТРАТИВНО ОБСЛУЖВАНЕ НА ДЕЙНОСТТА И ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

През 2010 г. продължи работата по реализация на приоритетите на предприятието за увеличаване на административния капацитет, повишаване на ефективността на дейността и качеството на административното обслужване. Основен акцент беше задълбочаването на процесите на нормативно регламентиране на дейността и засилване на управленските функции на структурните звена.

При управлението на човешките ресурси се следва заложената политика в бизнес-плана на предприятието за плавно намаляване на числеността на състава, съвместяване на функции чрез допълнително обучение и повишаване на производителността на труда.

Основните процеси в областта на управление на човешките ресурси през 2010 г. бяха насочени към повишаване на качеството на кадровия потенциал на предприятието, като основен ресурс за постигане на стратегическите цели на предприятието и повишаване на ефективността при ОВД.

През 2010 г. продължи прилагането на политиката за планиране и подбор на персонал, като бяха организирани и проведени 26 подбора, в съответствие с необходимостта от кадри по направления на дейност. При подборянето на персонал, в съответствие със завишените изисквания съгласно нормативните разпоредби, длъжностните характеристики и наложени от лицензирането на оперативния и инженерно-техническия персонал, се завишиха както критериите към кандидатите, така и методите на изпитване и оценяване. Системата за подбор на персонала се усъвършенства и развива, чрез провеждане на специализирани и езикови изпити за оценяване и класиране на кандидати, прилагане на стандартни процедури и формуляри и повишаване на компетентността на участниците в комисиите за подбора. За осигуряване с оперативен персонал в РЦ/ЛЦ за ОВД се проведе външен подбор за длъжността „ръководител полети“, в който участваха 224 кандидати. След провеждане на специализирани изпити (FEAST) и интервюта, успешно преминаха 13 участника, с които се проведе първоначално обучение в Центъра за подготовка на кадри за придобиване на Свидетелство за правоспособност на ученик-ръководител полети (SATCL). Управлението на човешките ресурси е насочено основно към обезпечаване на ДП РВД с мотивиран и високо квалифициран персонал и оптималното му разпределение в различните структурни звена, отчитане и координиране на заетостта, като през 2010 г. бяха извършени текущи промени в длъжностното и щатното разписание, осигурено беше движението на персонала, включващо назначаване, освобождаване и преназначаване за около 460 човека, обусловено от разнообразието на специфични дейности, извършвани в предприятието.

Извършена беше и цялостната организация по участието на служители в специализирани курсове в Института по аеронавигационно обслужване на Евроконтрол – IANS, Люксембург. Следвайки наложилата се тенденция на развитие на човешките ресурси в предприятието за достигане на Европейско ниво на развитие на професионалните умения и квалификация на служителите, се разработи Програма за поддържане и повишаване на квалификацията на служителите от ДП РВД през 2010 г. Програмата обедини и конкретизира всички обучения в Центъра за подготовка на кадри, специализирани курсове в страната и чужбина (вкл. Евроконтрол), както и специализирано езиково обучение, като се осигури обучение на 40 % от персонала на предприятието за една календарна година. В изпълнение на тази Програма 136 служители преминаха професионални обучения в курсове, конференции, семинари и др. В предоставени обучения от Института по аеронавигационно обслужване на Евроконтрол – IANS, Люксембург през 2010 г. взеха участие 140 служители в 87 курса. Провеждането на обучения в специализирани курсове на IANS, както и обмяната на опит между членовете на Евроконтрол, ще позволи на ДП РВД да бъде част от една безопасна и ефикасна европейска система за управление на въздушното движение. Съгласно дългосрочен договор с Mayflower College of English LTD, гр. Плимут, Великобритания, 84 служители преминаха обучение по авиационен английски език за ръководители на полети, с цел усъвършенстване на езиковите умения за покриване на изискването за владение на английски език с минимално ниво 4 по ИКАО.

IX. ФИНАНСОВО – СЧЕТОВОДНА ДЕЙНОСТ

През 2010 г. процесите във финансово-счетоводната дейност бяха насочени към покриване на изискванията на националното и европейското законодателство, както и осигуряване на сигурно и надеждно финансово-счетоводно обслужване на ДП РВД. С оглед гарантиране на финансовата стабилност на ДП РВД се следваше разумна разходна политика в условията на развиващата се световна финансова криза.

И през 2010 г. продължи стремежът и политиката на предприятието за определяне на оптимално ниво на таксовата единица „прелитане“ с оглед привличане на допълнителен трафик във въздушното пространство, обслужвано от ДП РВД.

Събираемостта на таксите за АНО в зоната на летищата продължи да бъде висока, около 99%.

Във връзка с промените на националното законодателство бяха актуализирани счетоводния софтуер и софтуера за изчисление на работната заплата.

Изготвени бяха отчети към Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията и към Европейската комисия за разходите за 2008 и 2009 години, свързани с изпълнението на проекта DANUBE FAB.

Видно от годишния финансов отчет ДП РВД е в добро финансово състояние, което му позволява да изпълнява възложените му от държавата функции и задачи.

Финансов анализ

Съгласно показателите за финансов анализ е видно, че Предприятието е в добро финансово състояние. Стойностите на показателите, характеризиращи дейността му, са както следва (в скоби са посочени стойностите от 2009 г.):

1. Нетни приходи от продажби (НПП) – 164,745 хил. лв. (164,095), от тях 163,464 (162,948) хил. лв. са от аеронавигационни такси.
2. Нетни приходи от продажби на един зает – 135 (136) хил.лв.
3. Печалба / загуба от дейността в % - 3,12% (8,95%)
4. Коефициент на обща ликвидност – 4,83 (3,26)
5. Коефициент на финансова автономност – 5.16 (5,77)
6. Брой на обслужени единици /БОЕ/ на един зает – 1,513 (1,487)

X. ПЛАНИРАНИ ОСНОВНИ ИНВЕСТИЦИИ ЗА 2011 Г. И ЗАДАЧИ, ЗАЛЕГНАЛИ В БИЗНЕС-ПЛАНА ЗА ПЕРИОДА 2010-2014 Г.:

1. Изграждане на нова Летищна контролна кула за УВД на Летище София
2. Подмяна на първичните и вторичните (за работа в Mode S) радиолокатори в АРАК на летищата София, Варна и Бургас;
3. Подмяна на първичните и вторичните (за работа в Mode S) радиолокатори в ТРАК.
4. Изграждане на „Система за контрол и управление на наземното движение“ (A-SMGCS) на Летище София
5. Внедряване на наземна навигационна инфраструктура (DME-DME) за осигуряване на RNAV процедури;
6. Внедряване на система за автоматичен зависим обзор (ADS-B) и система за кооперативен независим обзор (WAM) за зоната на София Подход.
7. Доставка на УКВ радиооборудване за внедряване на 8,33kHz канално отстояние за целите на радиовръзка въздух-земя;

8. Внедряване на нов AFTN/CIDIN/AMHS център в ЕЦ за УВД; на AMHS.
9. 3-D тренажор за обучение на РП.
10. Модернизация на автоматизираната система за управление на въздушното движение SATCAS.
11. Модернизация на метеорологичните радиолокатори;
12. Приключване на дейностите по проект „Реконструкция, развитие и разширение на Летище София, Лот Б2 - нова ПИК система и свързаните с нея дейности”;
13. Модернизиране на автоматизирани метеорологични наблюдателни системи.

XI. РИСКОВЕ, СВЪРЗАНИ С ДЕЙНОСТТА НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

1. Валутен риск

Предприятието е изложено на валутен риск от покупки, продажби и получени заемни средства, деноминирани в чуждестранна валута. Българският лев е фиксиран към еврото в съотношение 1:1,95583. Валутният риск за ДП РВД е породен основно от евентуални транзакции в щатски долари. Ръководството контролира валутния риск чрез фиксиране на покупните, продажните цени и заемите в левове или евро.

2. Лихвен риск

Предприятието не използва лихвени заеми.

Приложения:

1. *Национални данъчни единици на страните-членки на Евроконтрол – 2010 г.*
2. *Обслужени единици от страните-членки на Евроконтрол – 2010 г.*
3. *Изменение на националната данъчна единица на България за периода 2004-2010 г.*

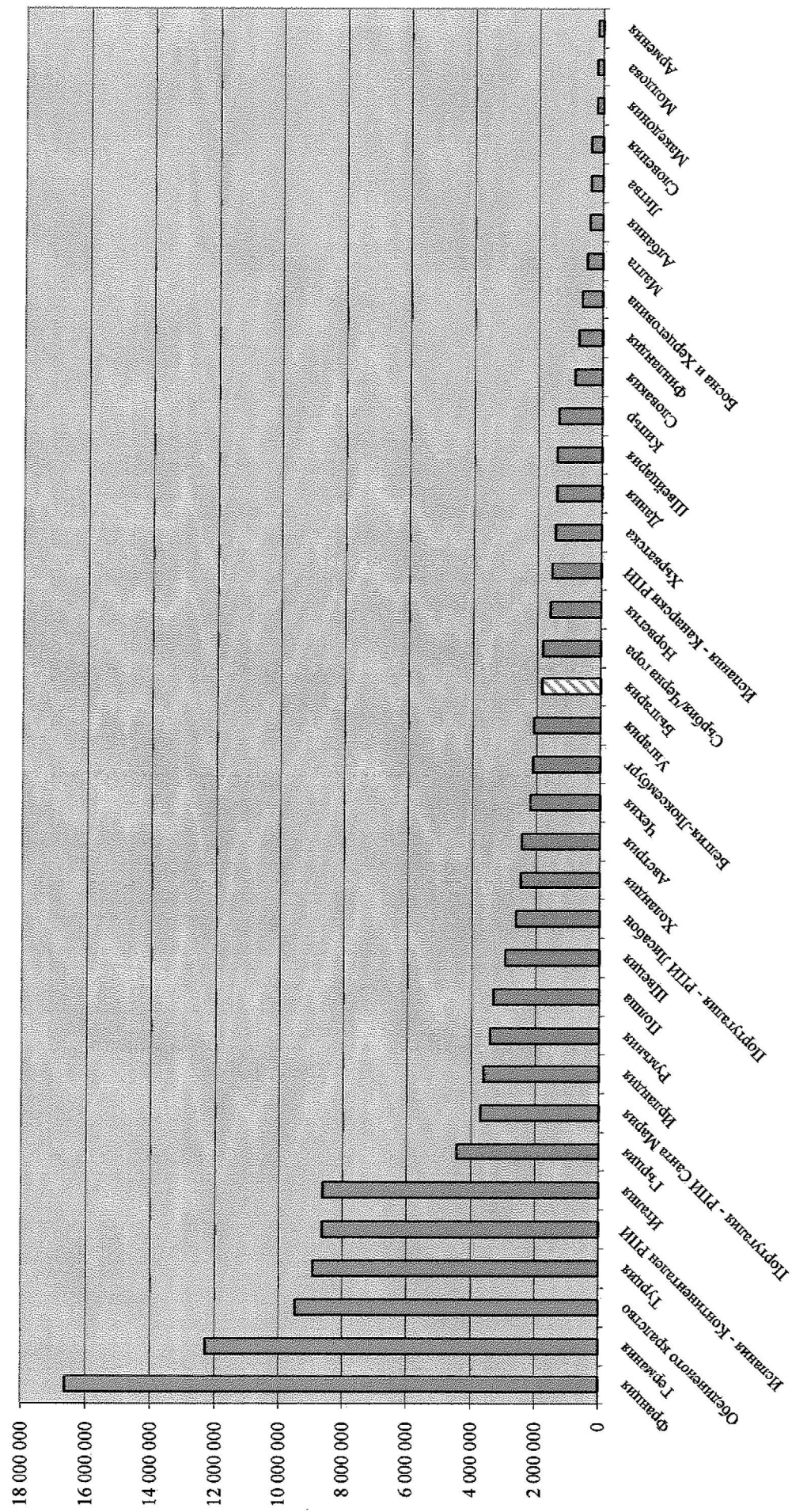
Дата: 11.05.2011

Генерал
Диян Димитров

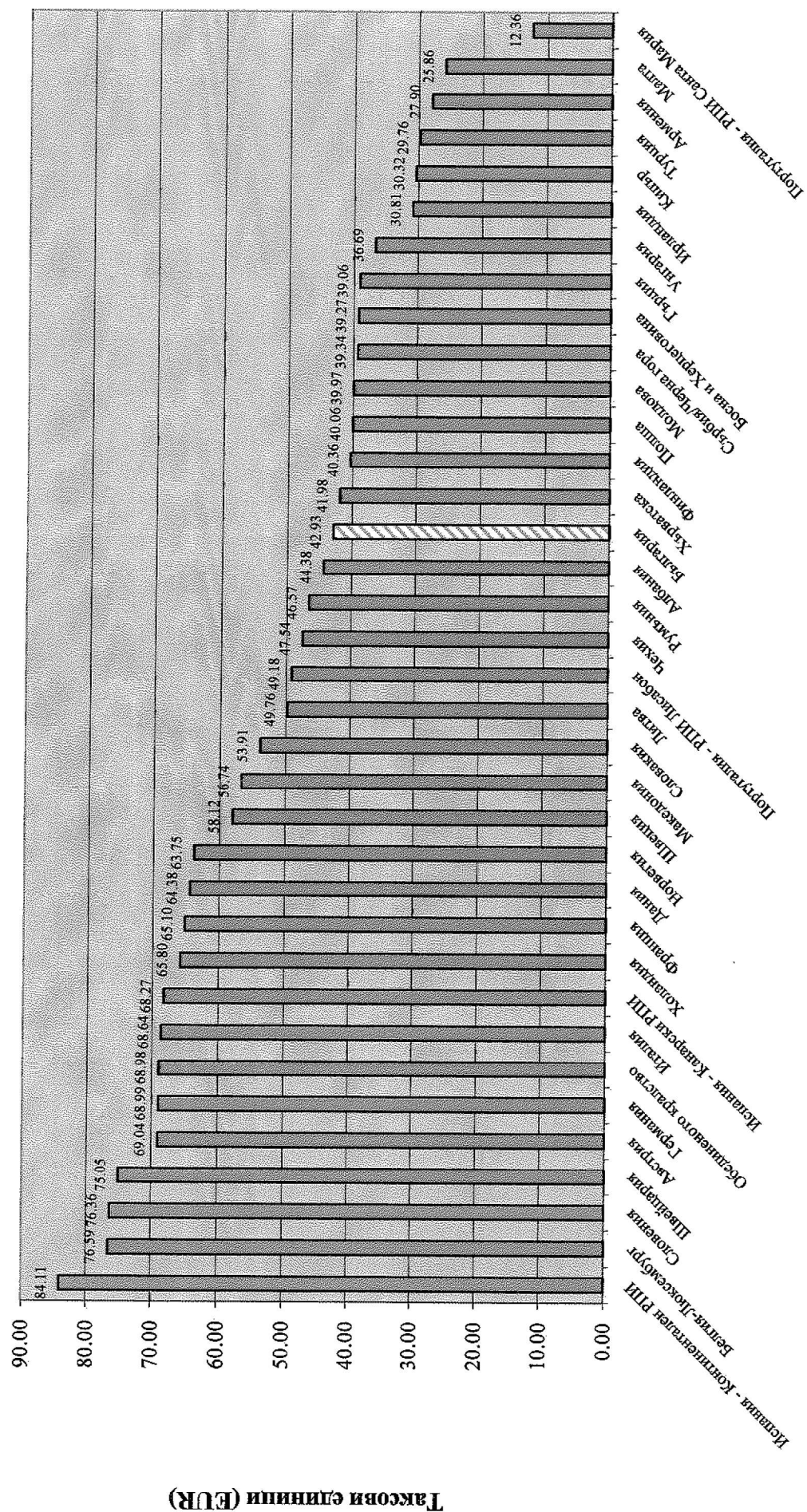
Заличена
информация на
основание чл. 2, ал.
2, т.5 от ЗЗЛД

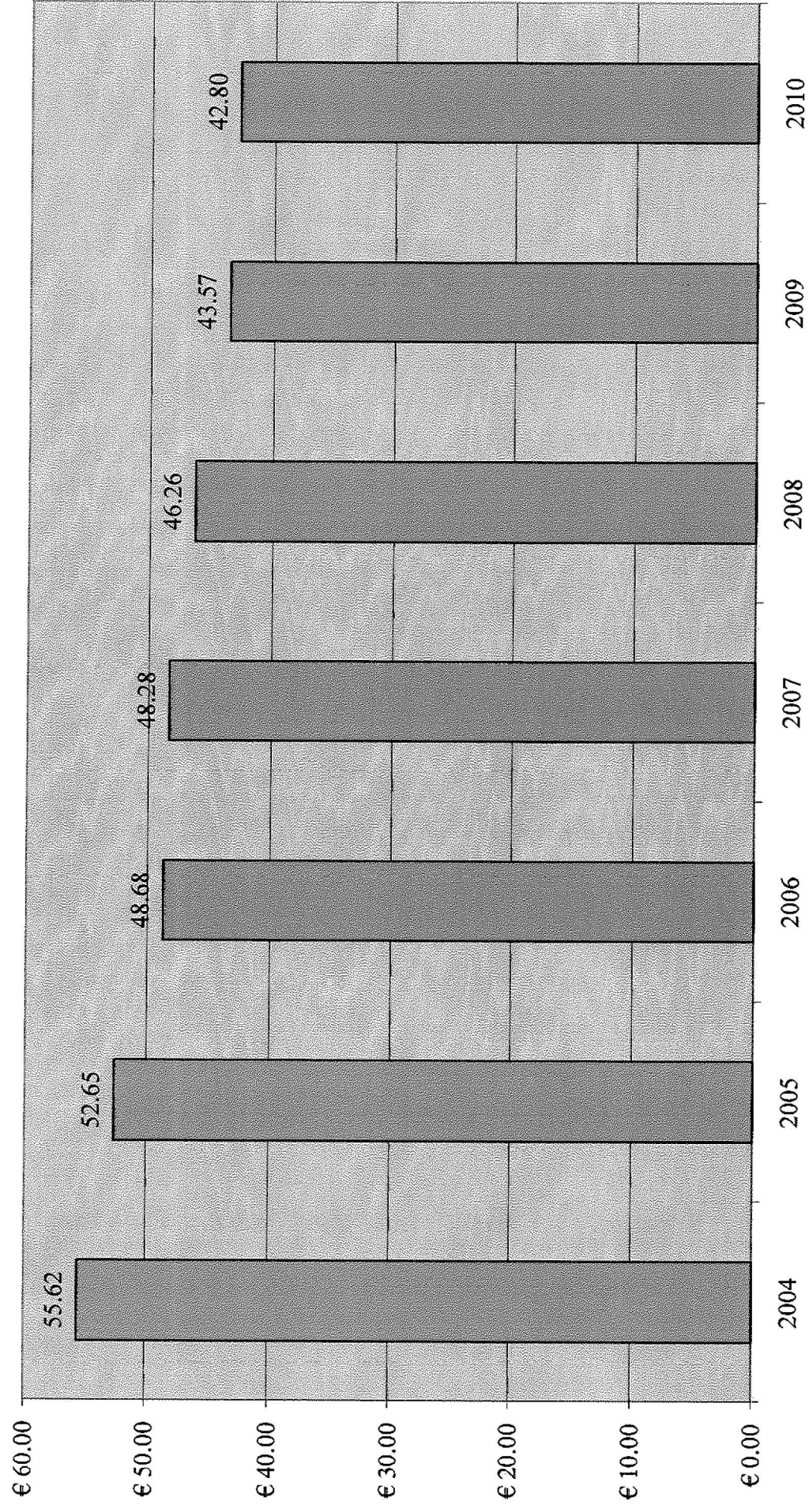
Общо обслужени единици в страните-членки на Еуроконтрол за 2010 г.

Национални базови таксови единици на страните-членки на Евроконтрол за 2010 г.

Изменение на националната таксова единица на България за периода 2004 г. - 2010 г.

Грант Торнтон ООД
Бул. Черни връх № 26, 1421 София
Ул. Параскева Николау №4, 9000 Варна

T (+3592) 987 28 79, (+35952) 69 55 44
F (+3592) 980 48 24, (+35952) 69 55 33
E office@gtbulgaria.com
W www.gtbulgaria.com

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До: Управителния съвет на
ДП Ръководство на въздушното движение
Гр.София

Доклад върху финансовия отчет

Ние извършихме одит на приложения финансов отчет на ДП Ръководство на въздушното движение към 31 декември 2010 г. включващ отчет за финансовото състояние към 31 декември 2010 г., отчет за всеобхватния доход, отчет за промените в собственения капитал и отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и обобщеното оповестяване на съществените счетоводни политики и другата пояснителна информация.

Отговорност на ръководството за финансовия отчет

Ръководството е отговорно за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС и националното законодателство и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи като необходима за изготвянето на финансов отчет, който да не съдържа съществени отклонения, независимо дали те се дължат на измама или грешка.

Отговорност на одитора

Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху този финансов отчет, основаващо се на извършения от нас одит. Нашият одит бе проведен в съответствие с Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим в разумна степен на сигурност доколко финансовият отчет не съдържа съществени отклонения.

Одитът включва изпълнението на процедури с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени във финансовия отчет. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени отклонения във финансовия отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска одиторът взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансовия отчет от страна на предприятието, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на предприятието. Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне във финансовия отчет.

Считаме, че извършеният от нас одит предоставя достатъчна и подходяща база за изразеното от нас одиторско мнение.

Мнение

По наше мнение финансовият отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на **ДП Ръководство на въздушното движение** към 31 декември 2010 г., както и за финансовите резултати от дейността и за паричните потоци за годината, приключваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС и националното законодателство.

Параграф за обръщане на внимание

Обръщаме внимание на Пояснение 4.18.5 Провизии и Пояснение 15 Провизии към финансовия отчет, в които са оповестени видът, характерът и методите на изчисление на приблизителната оценка на формираната от Предприятието провизия за конструктивни задължения, чиято настояща стойност към 31.12.2010 г. възлиза на 9 888 хил. лв., както и свързаните с провизията рискове, несигурности и времеви ефекти.

В Пояснение 30 Условни активи и условни пасиви към финансовия отчет са посочени и условните задължения на Предприятието, свързани с признатата провизия, както и вероятните изменения, които биха могли да настъпят в краткосрочен период вследствие на прилагането на Принципите за определяне на разходната база за таксите за трасовите съоръжения и изчисляване на таксовите единици (Принципите на Евроконтрол) и Регламент 1191 от 16.12.2010 г. на Европейската комисия.

Нашето мнение не е модифицирано във връзка с този въпрос.

Доклад върху други правни и регулаторни изисквания – Годишен доклад за дейността към 31 декември 2010 г.

Ние прегледахме годишния доклад за дейността към 31 декември 2010 г. на **ДП Ръководство на въздушното движение**, който не е част от финансовия отчет. Историческата финансова информация, представена в годишния доклад за дейността, съставен от ръководството, съответства в съществените си аспекти на финансовата информация, която се съдържа във финансовия отчет към 31 декември 2010 г., изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС и националното законодателство. Отговорността за изготвянето на годишния доклад за дейността се носи от ръководството.

Марий Апостолов
Регистриран одитор
Управител

Грант Торнтон ООД
Специализирано одиторско

15 Март 2011 г.
Гр. София

Заличена информация
на основание чл. 2,
ал. 2, т.5 от ЗЗЛД

Отчет за финансовото състояние

Активи	Пояснение	2010 ‘000 лв.	2009 ‘000 лв.
Нетекущи активи			
Нематериални активи	5	21,155	24,053
Имоти, машини и съоръжения	6	189,015	206,341
Нетекущи активи		210,170	230,394
Текущи активи			
Материални запаси	8	2,721	3,086
Търговски вземания	9	24,628	30,744
Вземания от свързани лица	28	428	453
Данъчни вземания	10	584	756
Други вземания	11	5,345	5,972
Пари и парични еквиваленти	12	116,411	99,479
Текущи активи		150,117	140,490
Общо активи		360,287	370,884

Главен счетоводител

Съставил

Евгения Банкова

Н-к отдела „Счетоводство“

Дата: 11.03.2011 г

Заверил съгласно одиторски доклад от дата

Заличена информация на основание чл. 2, ал. 2, т.5 от ЗЗЛД

Отчет за финансовото състояние (продължение)

Собствен капитал и пасиви	Пояснение	2010 ‘000 лв.	2009 ‘000 лв.
Собствен капитал			
Основен капитал	13.1	129,758	129,758
Законови резерви	13.2	37,249	34,100
Други резерви	13.2	134,144	133,539
Неразпределена печалба		4,641	18,726
Общо собствен капитал		305,792	316,123
Пасиви			
Нетекущи пасиви			
Пенсионни и други задължения към персонала	14.2	14,025	11,293
Провизии	15	9,888	-
Финансирания		10	11
Отсрочени данъчни пасиви	7	140	1,276
Нетекущи пасиви		24,063	12,580
Текущи пасиви			
Пенсионни и други задължения към персонала	14.2	21,091	24,132
Търговски задължения	16	2,677	10,651
Краткосрочни задължения към свързани лица	28	2,831	3,561
Данъчни задължения	17	1,093	1,409
Други задължения	18	2,740	2,428
Текущи пасиви		30,432	42,181
Общо пасиви		54,495	54,761
Общо собствен капитал и пасиви		360,287	370,884

Главен счетоводител

Съставил

Евгения
Н-к отде

Дата: 11.03.2011 г

Заверил съгласно одиторски доклад от дата

Заличена
информация
на основание
чл. 2, ал. 2,
т.5 от ЗЗЛД

Заличена
информация
на основание
чл. 2, ал. 2,
т.5 от ЗЗЛД

Заличена
информация на
основание чл. 2,
ал. 2, т.5 от
ЗЗЛД

Отчет за всеобхватния доход

	Пояснение	2010 ‘000 лв.	2009 ‘000 лв.
Приходи от продажби	19	163,464	162,948
Други приходи	20	1,281	1,095
Разходи за материали	21	(4,163)	(5,011)
Разходи за външни услуги	22	(16,910)	(18,215)
Разходи за персонала	14.1	(101,083)	(93,475)
Разходи за амортизация на нефинансови активи	5, 6	(24,023)	(27,200)
Печалба от продажба на нетекущи активи	23	-	52
Други разходи	24	(14,991)	(5,505)
Печалба от оперативна дейност		3,575	14,689
Финансови приходи	25	2,480	6,272
Финансови разходи	25	(917)	(670)
Печалба преди данъци		5,138	20,291
Разходи за данъци върху дохода	26	(497)	(1,565)
Печалба за годината		4,641	18,726
Общо всеобхватен доход за годината		4,641	18,726

Главен счетоводител

Съставил

Заличена информация на основание чл. 2, ал. 2, т.5 от ЗЗЛД

ов

Заличена информация на основание чл. 2, ал. 2, т.5 от ЗЗЛД

Дата: 11.03.2011 г

Заверил съгласно одиторски доклад от дата

Заличена информация на основание чл. 2, ал. 2, т.5 от ЗЗЛД

АП Ръководство на въздушното движение
 Финансов отчет
 31 декември 2010 г.

Отчет за промените в собствения капитал

Всички суми са представени в '000 лв.	Основен капитал	Законови резерви	Други резерви	Неразпределен на печалба	Общо собствен капитал
Салдо към 1 януари 2010 г.	129,758	34,100	133,539	18,726	316,123
Разпределение на печалбата от 2009 г.	-	3,149	596	(3,745)	-
Активи записани в увеличаване на резервите	-	-	9	-	9
Дивиденди	-	-	-	(14,981)	(14,981)
Сделки със собственика	-	3,149	605	(18,726)	(14,972)
Печалба за годината	-	-	-	4,641	4,641
Общо всеобхватен доход за годината	-	-	-	4,641	4,641

Салдо към 31 декември 2010 г.

129,758	37,249	134,144	4,641	305,792
---------	--------	---------	-------	---------

Главен счетоводител

Съставил

Евгений

Н-к отдела „Счетоводство“

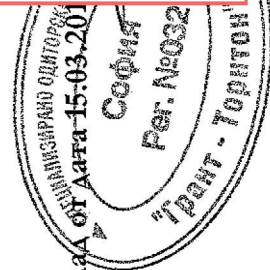
Заличена информация на основание чл. 2, ал. 2, т.5 от ЗЗЛД

Заличена информация на основание чл. 2, ал. 2, т.5 от ЗЗЛД

Дата: 11.03.2011 г

Заверил съгласно одиторски доклад от дата 15.03.2011 г.

Заличена информация на основание чл. 2, ал. 2, т.5 от ЗЗЛД

Поясненията към финансовия отчет от стр. 7 до стр. 50 представяват неразделна част от него.

АП Ръководство на въздушното движение
Финансов отчет
31 декември 2010 г.

Отчет за промените в собствения капитал (продължение)

Всички суми са представени в '000 лв.	Основен капитал	Законови резерви	Други резерви	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал
Салдо към 1 януари 2009 г.	129,758	29,257	289,519	26,510	475,044
Разпределение на печалбата от 2008 г.	-	4,843	21,667	(26,510)	-
Активи записани в увеличение на резервите	-	-	172	-	172
Еднократна вноса в държавния бюджет	-	-	(177,819)	-	(177,819)
Сделки със собственика	-	4,843	(155,980)	(26,510)	(177,647)
Печалба за годината	-	-	-	18,726	18,726
Общо всеобхватен доход за годината	-	-	-	18,726	18,726
Салдо към 31 декември 2009 г.	129,758	34,100	133,539	18,726	316,123

Залич
ена
инфор
мация
на
основ
ание
чл. 2,
ал. 2,
т.5 от
33ЛД

Генерал
Димитър Димитров
София

Заличена
информаци
я на
основание
чл. 2, ал. 2,
т.5 от 33ЛД

Главен счетовод
Евгений
Н-к отдел "Счетоводство"

Дата: 11.03.2011 г

Заверил съгласно одиторски доклад от дата 15.03
София
Рег. № 0
Трант - Гронт

Заличена
информация
на основание
чл. 2, ал. 2, т.5
от 33ЛД

Поясненията към финансовия отчет от стр. 7 до стр. 50 представяват неразделна част от него.

Отчет за паричните потоци (непряк метод)

	Пояснение	2010 ‘000 лв.	2009 ‘000 лв.
Оперативна дейност			
Печалба преди данъци		5,138	20,291
Корекции за			
Разходи за амортизации	5,6	24,023	27,200
Загуби от обезценка	9	873	1,080
Провизии за обезщетения при пенсиониране	14.2	9,134	(1,221)
Провизии за конструктивни задължения	24	9,888	-
Нетни приходи от лихви	25	(1,785)	(6,272)
Печалба от отписани дълготрайни активи		(154)	(33)
Оперативна печалба преди промени в оборотен капитал и провизии			
		47,117	41,045
Намаление на търговските и други вземания		5,236	6,188
Намаление на материални запаси	8	376	395
Намаление на търговските и други задължения		(18,294)	(4,961)
Платени данъци върху печалба		(1,461)	(1,228)
Нетен паричен поток от оперативна дейност		32,974	41,439
Инвестиционна дейност			
Придобиване на имоти, машини и съоръжения		(2,084)	(4,349)
Постъпления от продажба на имоти, машини и съоръжения		-	56
Придобиване на нематериални активи		(2,377)	(1,031)
Получени лихви		3,216	8,283
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност		(1,245)	2,959
Финансова дейност			
Дивиденди и платена вноска в републиканския бюджет	4.14, 13.2	(14,981)	(177,819)
Нетен паричен поток от финансова дейност		(14,981)	(177,819)
Нетна промяна в пари и парични еквиваленти			
		16,748	(133,421)
Печалби/(загуби) от нереализирани курсови разлики		184	(33)
Пари и парични еквиваленти в началото на годината	12	77,965	211,419
Пари и парични еквиваленти в края на годината	12	94,897	77,965
Паричен резерв в БНБ		21,514	21,514
Общо пари и парични еквиваленти в края на годината		116,411	99,479
Главен счетоводител	Заличена информация на основание чл. 2, ал. 2, т.5 от ЗЗЛД	Генерален директор	Заличена информация на основание чл. 2, ал. 2, т.5 от ЗЗЛД
Съставил			
Евгения Ванкова			
Дата: 11.03.2011			
Заверил съгласно одиторски доклад от дата 15.03.2011			

Пояснения към финансовия отчет

1. Предмет на дейност

Държавно Предприятие „Ръководство на Въздушното Движение” (ДП РВД, или Предприятието) е Предприятие със седалище в Република България. На 1 януари 2001 г. то е регистрирано като държавно предприятие. Преди това Предприятието е извършвало дейността си като дирекция към Министерството на транспорта и съобщенията. Към момента, министърът на Транспортa, информационните технологии и съобщенията упражнява правата на едноличен собственик.

Предприятието изпълнява функциите по предоставяне на аеронавигационни услуги в гражданското въздушно пространство на Република България. Основните извършвани дейности включват:

1. управление на въздушното движение за постигане на безопасност, ефективност и редовност на полетите в обслужваното гражданско въздушно пространство;
2. планиране, осигуряване, внедряване, експлоатация и поддържане на съоръжения, системи и оборудване за комуникационно, навигационно, обзорно, енергийно, светотехническо, метеорологично и аеронавигационно осигуряване на обслужваното въздушно движение и съгътстващата инфраструктура;
3. комуникационно обслужване, навигационно обслужване и обслужване по обзора;
4. метеорологично обслужване;
5. аеронавигационно информационно обслужване;
6. метрoлогично обслужване;
7. информационно обслужване на дейностите по търсене и спасяване на въздухоплавателни средства;
8. управление на системата за безопасност на въздушното движение в рамките на предоставената му компетентност;
9. изпълнение на задълженията на Република България, произтичащи от международни договори в областта на управлението на въздушното движение, по които Република България е страна;

Дейността на Предприятието е регламентирана със Закона за гражданското въздухоплаване и с Правилник за устройството, функциите, и дейността на ДП „Ръководство на въздушното движение”.

Органи на управление на ДП "Ръководство на въздушното движение" са:

1. Министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията;
2. Управителният съвет;
3. Генералният директор.

Към датата на финансовия отчет, както и към датата на изготвяне на финансовия отчет, членове на Управителния съвет са:

1. Искра Ангелова – председател на Управителния съвет
2. Диян Динев – генерален директор и член на Управителния съвет
3. Росен Петков – член на Управителния съвет

Средносписъчния брой на персонала на Предприятието към 31.12.2010 г. е 1 216 човека.

2. Основа за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Предприятието е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС) и приложими в Р България.

Финансовият отчет е изготвен в български лева, което е функционалната валута на Предприятието. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 лв.) (включително сравнителната информация за 2009 г.

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Общи положения

Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, и които са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2010 нямат съществени ефекти както в текущия, така и в предходни или бъдещи периоди, тъй като не са свързани с дейността на Предприятието:

- МСФО 1 "Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане" (изменен) – Допълнителни освобождавания за предприятия, прилагащи за първи път МСФО, приет от ЕС на 25 юни 2010 г.;
- МСФО 1 "Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане" (ревизиран 2008 г.), приет от ЕС на 25 ноември 2009 г.;
- МСФО 2 „Плащане на базата на акции“ (изменен) - Сделки в рамките на групата с плащане на базата на акции, приет от ЕС на 23 март 2010 г.;
- МСФО 3 „Бизнес комбинации“ (ревизиран 2008 г.), приет от ЕС на 12 юни 2009 г.;
- МСС 27 „Консолидирани и индивидуални финансови отчети“ (ревизиран 2008 г.), приет от ЕС на 12 юни 2009 г.;
- МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“ (изменен) - Отговарящи на условията хеджирани позиции, приет от ЕС на 16 септември 2009 г.;
- КРМСФО 15 „Споразумения за строителство на недвижими имоти“ в сила от 1 януари 2009 г., приет от ЕС на 23 юли 2009 г. за периоди към или след 1 януари 2010 г.;
- КРМСФО 16 "Хеджиране на нетна инвестиция в чуждестранна операция" в сила от 1 октомври 2009 г., приет от ЕС за периоди към или след 1 юли 2009 г.;
- КРМСФО 17 „Разпределение на непарични активи на собствениците“, приет от ЕС на 25 ноември 2009 г.;
- КРМСФО 18 „Прехвърляне на активи от клиенти“, приет от ЕС на 27 ноември 2009 г. в сила за периоди към или след 31 октомври 2009 г.;
- Годишни подобрения 2008 г. – МСФО 5 „Нетекущи активи, държани за продажба, и преустановени дейности“, приети от ЕС;
- Годишни подобрения 2009 г., приети от ЕС на 23 март 2010 г.

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и се прилагат от по-ранна дата от Предприятието

Към датата на одобрението на този финансов отчет, някои нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти са публикувани, но не са влезли в сила и са били приложени от по-ранна дата от Предприятието:

МСС 24 „Оповестяване на свързани лица” (изменен) в сила от 1 януари 2011 г., приет от ЕС на 19 юли 2010 г. Новият стандарт облекчава изискванията за оповестяване от страна на предприятията, свързани с държавата и дава по-ясна дефиниция за свързани лица. Предприятието ще оповестява информация за всички трансакции с други предприятия, които също са свързани лица с държавата, само ако те заедно или поотделно са съществени за него.

Изменението отменя изискването за предприятия от публичния сектор да оповестяват в детайли всички трансакции с правителството и други предприятия от публичния сектор. Не се изисква оповестяване на трансакциите между предприятия от публичния сектор и правителството, както и всички други предприятия от публичния сектор. Вместо това е необходимо оповестяване на името на правителството, характера на връзката, вида и размера на всяка отделно значима сделка и качествено и количествено определяне на размера на общо значими сделки.

3.3. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Предприятието

Към датата на одобрението на този финансов отчет някои нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти са публикувани, но не са влезли в сила и не са били приложени от по-ранна дата от Дружеството. Ръководството очаква, че всички нововъведения ще бъдат включени в счетоводната политика на Предприятието за първия отчетен период, започващ след датата, от която те влизат в сила. Информацията относно нови стандарти, изменения и разяснения, които се очаква да имат ефект върху финансовия отчет на Предприятието, е представена по-долу:

МСФО 7 „Финансови инструменти: оповестяване” – отписване – в сила от 1 юли 2011 г., все още не е приет от ЕС

Изменението на МСФО 7 води до по-голяма прозрачност при отчитането на сделки с прехвърляне на финансови инструменти и улеснява разбирането на ползвателите на финансовите отчети относно излагането на рискове при прехвърляне на финансови активи и ефекта от тях върху финансовото състояние на дружеството, особено в случай на секюритизиране на финансови активи.

МСФО 9 „Финансови инструменти” в сила от 1 януари 2013 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 9 представлява първата част от проекта на Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) за замяна на МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване” до края на 2010 г. Той заменя четирите категории финансови активи при тяхното оценяване в МСС 39 с класификация на базата на един единствен принцип. МСФО 9 изисква всички финансови активи да се оценяват или по амортизирана стойност или по справедлива стойност. Амортизираната стойност предоставя информация, която е

полезна при вземането на решения, относно финансови активи, които се държат основно с цел получаването на парични потоци, състоящи се от плащане на главници и лихви. За всички други финансови активи включително тези, държани за търгуване, справедливата стойност представлява най-подходящата база за оценяване. МСФО 9 премахва необходимостта от няколко метода за обезценка, като предвижда метод за обезценка само за активите, отчитани по амортизирана стойност. Допълнителни раздели във връзка с обезценка и счетоводно отчитане на хеджиране са все още в процес на разработване. Ръководството на Дружеството следва да оцени ефекта от измененията върху финансовия отчет. Въпреки това то не очаква измененията да бъдат приложени преди публикуването на всички раздели на стандарта и преди да може да се оцени техния цялостен ефект.

МСС 12 „Данъци върху доходи” – отсрочени данъци – в сила от 1 януари 2012 г., все още не е приет от ЕС

Стандартът изисква дружествата да оценяват отсрочените данъци, свързани с активи, в зависимост от начина, по който се очаква да бъде възстановена тяхната балансова стойност чрез използване или продажба. Тъй като при инвестиционни имоти, отчитани по справедлива стойност съгласно МСС 40 „Инвестиционни имоти”, е трудно и субективно да се определи каква част от възстановяването ще се извърши чрез последващо използване или продажба, се въвежда изключение от посочения принцип – опровержимото предположение, че балансовата стойност на посочените инвестиционни имоти ще бъде възстановена единствено чрез продажба. В резултат на изменението в стандарта са включени указанията на ПКР 21 „Данъци върху дохода – възстановяване на преоценените неамортизуеми активи” и разяснението е отменено.

МСС 32 „Финансови инструменти: представяне” (изменен) в сила от 1 февруари 2010, приет от ЕС на 24 декември 2009 г.

С изменението на МСС 32 се уточнява как се отчитат някои права, когато емитираните инструменти са деноминирани във валута, различна от функционалната валута на емитента. Ако тези инструменти са емитирани пропорционално на съществуващите акционери на емитента, за фиксирана парична сума, те следва да бъдат класифицирани като собствен капитал, дори ако тяхната цена на упражняване е деноминирана във валута, различна от функционалната валута на предприятието.

КРМСФО 14 „Предплащане на минимално финансиране” в сила от 1 януари 2011 г., приет от ЕС на 19 юли 2010 г.

Изменението на КРМСФО 14 изисква признаването на актив в размер на доброволно предплащане на пенсионни вноски за минимално финансиране по отношение на бъдещи услуги. Предплатените вноски водят до намаляване на размера на минималното финансиране в бъдещи периоди.

Годишни подобрения 2010 г. в сила от 1 януари 2011 г., освен ако не е посочена друга дата, все още не са приети от ЕС:

-Изменението на МСФО 1 пояснява, че предприятия, прилагащи за първи път МСФО, не прилагат МСС 8 при промени в счетоводната политика, възникнали в резултат на преминаването към МСФО или през периодите на първия финансов отчет, изготвен съгласно МСФО. Изменението изисква от предприятията, прилагащи за първи път МСФО, да оповестят и обяснят промените в счетоводната политика или използването на освобождаванията съгласно МСФО 1 в периода между първия междинен финансов отчет и първия годишен финансов отчет съгласно МСФО.

Изменението на МСФО 1 разширява обхвата при използването на оценка по справедлива стойност, предизвикана от конкретно събитие. В първия си финансов отчет съгласно

МСФО предприятие, прилагащо за първи път МСФО, може да използва оценка по справедлива стойност, предизвикана от конкретно събитие, като приета стойност и признава корекцията от преоценката в неразпределената печалба. Това важи и в случаите, когато конкретното събитие се е състояло след датата на преминаване към МСФО, но през периодите, включени в първия финансов отчет съгласно МСФО. Другите правила на МСФО 1 се прилагат към датата на преминаване към МСФО.

Изменението на МСФО 1 разрешава на предприятия с оперативна дейност, при която продажните цени подлежат на държавно регулиране, да използват балансовата стойност на имоти, машини и съоръжения или нематериални активи, определена на базата на счетоводните стандарти, прилагани по-рано от предприятието, като приета стойност към датата на преминаване към МСФО.

-Изменението на МСФО 3 (в сила от 1 юли 2010 г.) пояснява, че признатото условно възнаграждение в резултат на бизнес комбинации преди датата на прилагане на МСФО 3 (ревизиран 2008 г.) не следва да бъде коригирано към датата на прилагане на МСФО 3 (ревизиран 2008 г.) и дава указания за последващото му оценяване.

Правото на избор при оценяването на неконтролиращото участие по справедлива стойност или пропорционално на стойността на разграничимите нетни активи на придобивания се прилага само за компонентите на неконтролиращото участие, които удостоверяват собственост и дават право на техните притежатели да получат пропорционален дял от нетните активи на придобивания в случай на ликвидация. Изменението на МСФО 3 пояснява, че всички други компоненти на неконтролиращото участие следва да бъдат оценявани по справедлива стойност към датата на придобиване, освен ако не се изисква друга оценка съгласно МСФО.

Изменението на МСФО 3 пояснява насоките за отчитане на транзакции за плащане на базата на акции на придобивания, които придобиващият се съгласява или отказва да приеме, в съответствие с метода съгласно МСФО 2 към датата на придобиване.

-Изменението на МСФО 7 пояснява изискванията за оповестяване на стандарта, като отстранява несъответствия, повтарящи се изисквания и отделни оповестявания, които могат да бъдат подвеждащи.

-Изменението на МСС 1 пояснява, че предприятията могат да представят изискваните равнения за всеки компонент от другия всеобхватен доход в отчета за промените в собствения капитал или в поясненията към финансовия отчет.

-Измененията на МСС 21, МСС 28 и МСС 31 (в сила от 1 юли 2010 г.) са свързани с изискванията при перспективното прилагане на промените в МСС 27 от 2008 г.

-Изменението на МСС 34 цели подобряване на междинното финансово отчитане като пояснява изискваните оповестявания включително актуалните изменения в изискванията на МСФО 7.

-Изменението на КРМСФО 13 пояснява, че когато справедливата стойност на наградите кредити (напр. бонус точки) се оценява на базата на стойността на наградите, които ще бъдат предоставени, при определянето на справедливата стойност на дадените награди кредити трябва да се вземат пред вид очакваните кредити, които няма да бъдат използвани както и отстъпки или поощрения, които биха били предложени на клиенти, които не са спечелили награди кредити при първоначална покупка.

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети” (ревизиран 2007 г.).

Предприятието прие да представя отчета за всеобхватния доход в единен отчет.

През 2010 г. е представен един сравнителен период, тъй като няма корекции по отношение на представянето на елементи на финансовия отчет и съответните сравнителни данни. В случаите, в които има корекции по отношение на класифицирането на елементите на финансовите отчети, съответните сравнителни данни също са били рекласифицирани с оглед осигуряването на сравнимост между отчетните периоди.

4.3. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Предприятието по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

4.4. Приходи

Приходите включват приходи от предоставяне на услуги и продажба на стоки. Приходите от основните услуги са представени в пояснение 19.

Приходите се оценяват по справедлива стойност на полученото или подлежащото на получаване възнаграждение, като не се включва данък добавена стойност.

Приходът се признава, когато са изпълнени следните условия:

- Сумата на прихода може да бъде надеждно оценена;
- Вероятно е икономическите ползи от сделката да бъдат получени;

- Направените разходи или тези, които предстои да бъдат направени, могат надеждно да бъдат оценени;
- Критериите за признаване, които са специфични за всяка отделна дейност на Предприятието са изпълнени. Те са определени в зависимост от продуктите или услугите, предоставени на клиента, и на договорните условия.

Отсрочени приходи

Финансиранията за дълготрайни активи и за текущата дейност първоначално се признават в отчета за финансовото състояние като отсрочени приходи, при условие че са налице достатъчно основания да се счита, че същите ще бъдат получени, както и че Предприятието ще изпълни свързаните с тях условия. Приходите от финансираня за дълготрайни активи се признават равномерно за срока на полезен живот на съответните активи. Приходите от финансираня за текущата дейност се признават през периода и до стойността на отчетените разходи, за които те са предназначени.

4.4.1. Продажба на стоки

Продажбата на стоки включва продажба на хранителни стоки в социални обекти. Приход се признава, когато Предприятието е прехвърлило на купувача значимите ползи и рискове от собствеността на предоставените стоки.

4.4.2. Предоставяне на услуги

Услугите, предоставяни от Предприятието включват предоставяне на аеронавигационни услуги.

Приходите от услуги се признават, когато услугите са предоставени в съответствие със степента на завършеност към датата на финансовия отчет. В случаите, в които има значителна несигурност относно получаване на дължимото възнаграждение или съгътстващите разходи, приход не се признава.

Приходите включват само брутните притоци от икономически ползи, получени от и дължими на Предприятието.

Сумите, събрани от името на трети страни, като данък върху добавената стойност, не отговарят на изискванията за приходи и затова те се изключват от приходите и се отчитат като разчети.

4.4.3. Приходи от лихви

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

4.5. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите и при спазване на принципа за съпоставимост с приходите.

4.6. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване. Останалите разходи по заеми се признават като разход за периода, в който са възникнали, в отчета за всеобхватният доход на ред „Финансови разходи”.

4.7. Нематериални активи

Нематериални активи включват специализиран и стандартен софтуер. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща покупната цена, всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен. Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за доходите за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за всеобхватния доход за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват към датата на финансовия отчет.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- Софтуер 5 години
- Права за ползване в зависимост от срока на ползване

Разходите за амортизация са включени в отчета за всеобхватния доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”.

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се представя в отчета за всеобхватния доход на ред „Печалба/загуба от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за нематериалните активи на Предприятието е в размер на 150 лв.

4.8. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по цена на придобиване (себестойност), включваща покупната цена, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на сгради, машини и съоръжения се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените

обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за всеобхватния доход за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Предприятието да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват към датата на отчета.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

• Сгради	до 40 години
• Машини	от 7 до 15 години
• Транспортни средства	от 7 до 10 години
• Стопански инвентар	15 години
• Компютри	5 години
• Други	7 години

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в отчета за всеобхватния доход на ред „Печалба/загуба” от продажба на текущи активи”.

Избраният праг на същественост за имотите, машините и съоръженията на Предприятието е в размер на 150 лв.

4.9. Тестове за обезценка на нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване размера на обезценката Предприятието дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индигират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица и се признават в отчета за доходите.

4.10. Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Предприятието стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

Финансовите активи се признават на датата на сделката.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

4.10.1. Финансови активи

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата или в другия всеобхватен доход на Предприятието. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на финансовия отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят, и се представят в отчета за всеобхватния доход на редове „Финансови разходи”, „Финансови приходи” или „Други финансови позиции”, с изключение на загубата от обезценка на търговски вземания, която се представя на ред „Други разходи”.

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Предприятието, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания на Предприятието спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на финансовия отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Загубата от обезценка на търговските вземания се представя в отчета за всеобхватния доход на ред „Други разходи”.

4.10.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Предприятието включват търговски и други задължения. Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи” или „Финансови приходи” в отчета за всеобхватния доход.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

4.11. Материални запаси

Материалните запаси включват материали и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Предприятието определя разходите за материални запаси, като използва метода среднопретеглена стойност.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.12. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущите данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети.

Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение 4.17.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Предприятието има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързани с позиции, признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.13. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки и срочни депозити, които са лесно обръщаеми в конкретни парични суми и съдържат незначителен риск от промяна в стойността си.

4.14. Собствен капитал, резерви и плащания на дивиденди

Основен капитал

Съгласно чл. 53 от Закона за гражданското въздухоплаване, ДП Ръководство на въздушното движение е създадено като държавно предприятие по реда на чл.62, ал.3. от Търговския закон. Основният капитал на Предприятието е 100% държавна собственост на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Законов резерви

Законовите резерви включват следните видове:

- резерв, формиран от преотстъпен данък печалба в съответствие с изискванията на ЗКПО в сила до 31.12.2009 г., когато Предприятието формира специфичен резерв, равен на преотстъпения данък в размер на 60% от задължението за данък върху печалбата.
- законови резерви, равняващи се на 10% от нетната печалба за всеки отчетен период в изпълнение на Наредба 140 от 04.12.2001 г., издадена от Министерството на транспорта и съобщенията и Министерство на финансите, във връзка с изискванията за поддържане на паричния резерв на Предприятието.

Други резерви

Другите резерви включват резерви, формирани при придобиването на нетекущи активи - държавна собственост, предоставени за управление от Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията и разпределена печалба от предходни периоди.

Неразпределената печалба включва текущия финансов резултат на Предприятието за годината. Предприятието разпределя печалбата за предходната година под формата на резерви и дивидент за държавата в лицето на Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Всички транзакции със собственика на Предприятието са представени отделно в отчета за собствения капитал.

4.15. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Предприятието отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква да бъде ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда и Колективния трудов договор при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Предприятието е задължено да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати и допълнително обезщетение съгласно Колективния трудов договор. Предприятието е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица” на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Предприятието дължи пенсионни възнаграждения на служителите си по планове с дефинирани доходи и по планове с дефинирани вноски.

Планове с дефинирани вноски са пенсионни планове, по които Предприятието внася фиксирани вноски в независими дружества. Предприятието няма други правни или договорни задължения след изплащането на фиксираните вноски. Предприятието плаща фиксирани вноски във връзка с планове с дефинирани вноски.

Планове, които не отговарят на дефиницията за планове с дефинирани вноски, се определят като планове с дефинирани доходи. Планове с дефинирани доходи са пенсионни планове, според които се определя сумата, която служителът ще получи след пенсиониране, във връзка с трудовия стаж и последното възнаграждение.

Задължението, признато в отчета за финансовото състояние относно планове с дефинирани доходи, представлява настоящата стойност на задължението по изплащане на дефинирани доходи към края на отчетния период.

Ръководството на Предприятието оценява задължението по изплащане на дефинирани доходи веднъж годишно с помощта на независим актюер. Оценката на задълженията е базирана на стандартни проценти на инфлацията и смъртност. Бъдещи увеличения на заплатите също се вземат под внимание. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година, като се взема предвид доходността на безрискови държавни ценни книжа (правителствени облигации), в която доходите ще бъдат платени и са с падеж, близък до този на съответните пенсионни задължения.

Актюерските печалби или загуби се признават за разходи.

Разходите за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в отчета за всеобхватния доход на ред „Финансови разходи“. Всички други разходи, свързани с разходи за пенсионни възнаграждения на служителите, са включени на ред „Разходи за персонала“.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Пенсионни и други задължения към персонала“ по недисконтирана стойност, която Предприятието очаква да изплати.

4.16. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Предприятието и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е сročността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например, правни спорове или обременяващи договори. Бъдещи загуби от дейността не се признават като провизия.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Предприятието е сигурно, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава.

Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.17. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Предприятието, които оказват най-съществено влияние върху финансовия отчет, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.18

4.17.1. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

4.18. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.18.1. Обезценка

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Предприятието изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци. При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат корекции в активите на Предприятието през следващата отчетна година.

4.18.2. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2010 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Предприятието. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснения 5 и 6. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

4.18.3. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка.

4.18.4. Задължение за изплащане на обезщетения при пенсиониране

Ръководството оценява веднъж годишно с помощта на независим актюер задължението за изплащане на обезщетения. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Оценката на задължението за изплащане на обезщетенията се базира на актюерски допускания, описани в Пояснение 14.2.

4.18.5. Провизии

Услугите, предоставяни от ДП РВД са свързани с аеронавигационно обслужване на въздушното пространство на Република България, които се делат най-общо на обслужване на аеронавигационно обслужване (АНО) при прелитане и на АНО при подход и кацане. Таксовата единица за прелитане се определя на база на Многостранното споразумение за пътните такси. В допълнение на това, ДП РВД прилага режим на пълно възстановяване на разходите по отношение на таксите за прелитане в съответствие с Принципите за определяне на разходната база за таксите за трасовите съоръжения и

изчисляване на таксовите единици (Принципите на Евроконтрол). Таксовата единица за аеронавигационно обслужване се формира на база прогнозни разходи и прогнозен брой обслужени единици. Поради този факт е вероятно да възникнат отклонения – „свръхвъзстановяване на разходите” или „непълно възстановяване на разходите”, между предвидените суми и фактически отчетените след приключване на финансовата година. В резултат на това в Принципите на Евроконтрол е предвиден коригиращ механизъм. Този коригиращ механизъм постига следното:

- В случаите на свръх възстановяване на разходите или излишък на приходите през даден отчетен период, то разходите след две години се възстановяват с този излишък и с тях се коригира размера на входящия паричен поток.
- В случаите на непълно възстановяване на разходите през даден отчетен период, то сумата на входящия паричен поток (приходите) се увеличава след две години с размера на непълното възстановяване от отчетния период.

В резултат прилагането на Принципите на Евроконтрол и коригиращия механизъм, ръководството на Предприятието е направило преценка, че през 2010 г. за ДП РВД е възникнало свръхвъзстановяване на разходите (задължение към авиопревозвачите) в размер на 10 462 хил.лв. Тази стойност следва да бъде възстановена през 2012 г. Поради дългосрочният ѝ характер сумата е дискантирана, като за дискантова норма е използвана доходността на безрискови ценни книжа.

Дружеството е ответник по няколко съдебни дела към настоящия момент, чийто изход може да доведе до задължения на стойност, различна от сумата на признатите във финансовия отчет провизии. Провизиите няма да бъдат разглеждани тук по-подробно, за да се избегнат предубеждения, свързани с позицията на Предприятие в горепосочените спорове.

5. Нематериални активи

Нематериални активи на Предприятието включват специализиран и стандартен софтуер и разходи за придобиване на софтуер. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Софтуер	Разходи за придобиване на НДМА	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Брутна балансова стойност			
Салдо към 1 януари 2010 г.	29,388	12,932	42,320
Новопридобити активи, закупени	65	2,699	2,764
Трансфери	15,522	(15,522)	-
Отписани активи	(101)	-	(101)
Салдо към 31 декември 2010 г.	44,874	109	44,983
Амортизация			
Салдо към 1 януари 2010 г.	(18,267)	-	(18,267)
Амортизация	(5,662)	-	(5,662)
Отписани активи	101	-	101
Салдо към 31 декември 2010 г.	(23,828)	-	(23,828)
Балансова стойност към 31 декември 2010 г.	21,046	109	21,155

	Софтуер	Разходи за придобиване на НДМА	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Брутна балансова стойност			
Салдо към 1 януари 2009 г.	29,525	11,447	40,972
Новопридобити активи, закупени	70	1,499	1,569
Трансфери	14	(14)	-
Отписани активи	(221)	-	(221)
Салдо към 31 декември 2009 г.	29,388	12,932	42,320
Амортизация			
Салдо към 1 януари 2009 г.	(12,649)	-	(12,649)
Амортизация	(5,839)	-	(5,839)
Отписани активи	221	-	221
Салдо към 31 декември 2009 г.	(18,267)	-	(18,267)
Балансова стойност към 31 декември 2009 г.	11,121	12,932	24,053

Специализирания софтуер на Предприятието представлява лицензи за ползването на програмни продукти (софтуер) за управление на въздушното пространство и оказваните аеронавигационни услуги.

Стандартния софтуер на Предприятието представляват лицензи за ползването на програмни продукти (софтуер), с които предприятието осъществява оперативната и финансовата си дейност.

Значими нематериални дълготрайни активи придобити през годината са свързани с разширяване и модернизация на автоматизираната система за управление на въздушното движение SATCAS (15,162 хил.лв.)

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за всеобхватния доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”.

Предприятието не е заложило нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

Най-значимите нематериални активи са активи от групата на специализирания софтуер на Предприятието към 31.12.2010 г., както следва

Наименование	Обяснение	Балансова стойност ’000 лв.	Оставащ полезен живот
SW SATCAS- V2- UNIX	Приложно	6,169	2 години
SW SATCAS LINUX	програмно	5,138	5 години
SW SATCAS LINUX КУЛА ВАРНА	осигуряване за автоматизирана	2,672	5 години
SW SATCAS LINUX КУЛА БУРГАС	система за	2,672	5 години
SW SATCAS LINUX Симулатор	управление на	1,917	
SW SATCAS- V2- UNIX - TDS	въздушното	920	2 години
SW SATCAS LINUX TDS	движение	774	5 години
	Приложно		
	програмно		
	осигуряване за		
	метеорологично		
SW AWOS AVIMET	наблюдение	245	5 години

Към датата на финансовия отчет Предприятието няма сключени съществени договори за покупко-продажба на нематериални активи.

6. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията на Предприятието включват земи, сгради, машини, съоръжения, оборудване и транспортни средства. Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Земя и сгради	Машини и съоръжения	Транспортни средства	Оборудване	Разходи за придобиване на ДМА	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Брутна балансова стойност						
Салдо към 1 януари 2010 г.	141,306	183,736	3,229	3,948	6,528	338,747
Новопридобити активи	22	469		48	516	1,055
Трансфери		5,336		10	(5,346)	-
Отписани активи	(7)	(1,219)	(17)	(28)	(89)	(1,360)
Салдо към 31 декември 2010г.	141,321	188,322	3,212	3,978	1,609	338,442
Амортизация						
Салдо към 1 януари 2010 г.	(21,707)	(106,923)	(1,683)	(1,939)	(154)	(132,406)
Отписани активи	1	1,218	17	26	78	1,340
Амортизация	(3475)	(14,197)	(378)	(311)	-	(18,361)
Салдо към 31 декември 2010г.	(25,181)	(119,902)	(2,044)	(2,224)	(76)	(149,427)
Балансова стойност към 31 декември 2010 г.	116,140	68,420	1,168	1,754	1,533	189,015

	Земя и сгради	Машини и съоръжения	Транспортни средства	Оборудване	Разходи за придобиване на ДМА	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Брутна балансова стойност						
Салдо към 1 януари 2009 г.	141,107	183,377	3,292	3,698	4,392	335,866
Новопридобити активи	172	1,068	80	51	2,895	4,266
Трансфери	27	495	-	228	(750)	-
Отписани активи		(1,204)	(143)	(29)	(9)	(1385)
Салдо към 31 декември 2009г.	141,306	183,736	3,229	3,948	6,528	338,747
Амортизация						
Салдо към 1 януари 2009 г.	(18,236)	(90,943)	(1,416)	(1,650)	(154)	(112,399)
Отписани активи	-	1,187	140	27	-	1,354
Амортизация	(3,471)	(17,167)	(407)	(316)	-	(21,361)
Салдо към 31 декември 2009г.	(21,707)	(106,923)	(1,683)	(1,939)	(154)	(132,406)
Балансова стойност към 31 декември 2009 г.	119,599	76,813	1,546	2,009	6,374	206,341

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за всеобхватния доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Предприятието има сключени договори за закупуването на активи, доставките по които се отчитат първоначално като разходи за придобиване на нетекущи материални активи. Разходите за придобиване на нетекущи материални активи към 31.12.2010 г. в размер на 1,533 хил.лв. се отнасят за следните по-значими активи:

- Летищна контролна кула (ЛКК) на Летище София (499 хил.лв.)
- Система за обработка на многоадамна информация (448 хил.лв.)
- Пистова система „LOT B2 Летище София“ (434 хил.лв.)

Натрупаните разходи за доставки на нетекущи материални активи се прехвърлят в съответната група активи, когато предприятието придобие правата за ползване на съответния актив и е въведен в експлоатация. Съответните суми са представени на ред Трансфери.

Земи-държавна собственост на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, предоставени за ползване и управление на предприятието в размер на 9 хил.лв. (2009 г. :172 хил.лв.) са заприходени за сметка на други резерви.

Новопридобитите машини и съоръжения в размер на 5,805 хил.лв. (2009 г.:1,563 хил.лв.) са свързани със следните по-значими придобити активи:

- Автоматизирана система за управление на въздушното движение - хардуер (4,164 хил.лв.)
- МТО система Вайсала ЛЦ ОВД Бургас (405 хил.лв.)
- Реконструкция на ТП2 и ТПЛокатор Ср.Н и НН - РЦ ОВД София (575 хил.лв.)
- Система за гласова комуникация GAREX 220-61 (250 хил.лв.)
- Компютърна и комуникационна техника и електосъоръжения – (394 хил.лв.)

Отписаните през периода нетекущи активи с балансова стойност в размер на 20 хил.лв.(2009 г. 31 хил.лв.) са бракувани активи и разходи за придобиване на активи класифицирани в резервни части и материали.

Предприятието няма имоти, машини и/или съоръжения, заложи като обезпечения по свои задължения.

7. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни данъчни разлики могат да бъдат представени като следва:

Отсрочени данъчни активи (пасиви)	1 януари 2010 ‘000 лв.	Признати в печалбата или загубата ‘000 лв.	31 декември 2010 ‘000 лв.
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	(5,152)	285	(4,867)
Текущи активи			
Търговски и други вземания	272	10	282
Нетекущи пасиви			
Пенсионни и други задължения към персонала	1,129	273	1,402
Провизии за конструктивни задължения	-	989	989
Текущи пасиви			
Пенсионни и други задължения към персонала	2,321	(421)	1,900
Провизии по съдебни задължения	154	-	154
	(1,276)	1,136	(140)
Признати като:			
Отсрочени данъчни активи	3,876		4,727
Отсрочени данъчни пасиви	(5,152)		(4,867)
Нетно отсрочени данъчни пасиви	(1,276)		(140)

Отсрочените данъци за сравнителния период 2009 г. могат да бъдат обобщени, както следва:

Отсрочени данъчни активи (пасиви)	1 януари 2009	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2009
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Нетекущи активи			
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	(2,150)	(3,002)	(5,152)
Текущи активи			
Търговски и други вземания	103	169	272
Нетекущи пасиви			
Пенсионни и други задължения към персонала	549	580	1,129
Текущи пасиви			
Пенсионни и други задължения към персонала	875	1,446	2,321
Провизии по съдебни задължения	61	93	154
	<u>(562)</u>	<u>(714)</u>	<u>(1,276)</u>
Признати като:			
Отсрочени данъчни активи	<u>1,588</u>		<u>3,876</u>
Отсрочени данъчни пасиви	<u>(2,150)</u>		<u>(5,152)</u>
Нетно отсрочени данъчни пасиви	<u>(562)</u>		<u>(1,276)</u>

Всички отсрочени данъчни активи са включени в отчета за финансовото състояние.

8. Материални запаси

Материалните запаси, признати в отчета за финансовото състояние, могат да бъдат анализирани, както следва:

	2010 ‘000 лв.	2009 ‘000 лв.
Материали и консумативи	2,631	3,016
Стоки	90	70
Материални запаси	2,721	3,086

Основната част от материалите представляват резервни части. Не са установени обстоятелства или каквито и да е индикации, които да доведат до обезценяването на материалните запаси.

Материалните запаси не са предоставяни като обезпечение по задължения.

9. Търговски вземания

	2010 ‘000 лв.	2009 ‘000 лв.
Търговски вземания, брутно	27,926	27,164
Обезценка	(3,432)	(3,549)
Вземания за неустойка	134	7,129
Търговски вземания	24,628	30,744

Всички вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Всички търговски вземания на Предприятието са прегледани относно индикации за обезценка. Всички търговски вземания, които са с изтекъл падеж над 3 месеца са били обезценени и съответната обезценка в размер на 972 хил. лв. (2009 г.: 1,232 хил. лв.) е била призната в отчета за всеобхватния доход на ред „Други разходи“.

Изменението в обезценката на търговските вземанията може да бъде представено по следния начин:

	2010 ‘000 лв.	2009 ‘000 лв.
Салдо към 1 януари	3,549	3,385
Отписани суми (несъбираеми)	(990)	(940)
Загуба от обезценка	972	1,232
Възстановяване на загуба от обезценка	(99)	(128)
Салдо към 31 декември	3,432	3,549

Няма необезценени просрочени търговски вземания.

Най-значимите търговски вземания към 31 декември са представени, както следва:

	2010 ‘000 лв.	2009 ‘000 лв.
Вземания от Евроконтрол за такси за АНО- прелитане	26,199	25,479
Обезценка	(2,848)	(2,996)
Вземания за такси АНО – подход и кацане	1,078	1,036
Обезценка	(215)	(183)
Вземания за неустойка	134	7,129
Други търговски вземания	650	649
Обезценка	(370)	(370)
	24,628	30,744

Най-съществените търговски вземания са от Евроконтрол в размер на 26,199 хил.лв. (2009г: 25,479 хил.лв.). Евроконтрол е Европейска организация за безопасност на въздухоплаването, на която Република България е член от 1998 г. Организацията осъществява своята дейност в сътрудничество с националните граждански и военни власти. Организацията осъществява посредничеството на взаимоотношенията между ДП РВД и всички клиенти на предприятието, на които се оказват аеронавигационни услуги за прелитащ трафик.

Вземанията за неустойка в размер на 134 хил.лв. (2009 г.: 7 129 хил.лв.) са свързани с договор за доставка на специализирана техника и софтуер за системата за управление на въздушното движение SATCAS, сключен със Селекс С.И., Италия.

10. Данъчни вземания

	2010 ‘000 лв.	2009 ‘000 лв.
Корпоративен данък за възстановяване	584	756
	584	756

11. Други вземания

	2010 ‘000 лв.	2009 ‘000 лв.
Съдебни и присъдени вземания	13,848	13,867
Обезценка	(13,791)	(13,791)
Предплатени разходи	3,041	2,864
Вземания за лихви	2,118	2,933
Гаранции, депозити	95	105
Обезценка	(65)	(73)
Вземания по финансиран проект	86	46
Вземания от подотчетни лица	13	21
	5,345	5,972

Изменението в обезценката на другите вземанията може да бъде представено по следния начин:

	2010 ‘000 лв.	2009 ‘000 лв.
Салдо към 1 януари	13,864	13,851
Загуба от обезценка	-	13
Отписана обезценка	(8)	-
Салдо към 31 декември	13,856	13,864

12. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	2010 ‘000 лв.	2009 ‘000 лв.
Парични средства в банки и в брой в:		
- евро	44,726	17,437
- български лева	3,159	1,723
- британски лири	6	5
- щатски долари	28	44
- швейцарски франкове	7	2
Краткосрочни депозити	46,971	58,754
Паричен резерв в БНБ (депозит)	21,514	21,514
Пари и парични еквиваленти	116,411	99,479
Паричен резерв в БНБ	(21,514)	(21,514)
Пари и парични еквиваленти, представени в отчета за паричните потоци	94,897	77,965

Сумата от 21,514 хил. лв., равняваща се на левовия еквивалент на 11 милиона евро, представлява срочен депозит в Българска Народна Банка в съответствие с издадената „Наредба №140 на Министерството на транспорта и съобщенията и Министерство на финансите от 04.12.2001 г. за установяване режима, реда и условията за поддържане и разходване на паричния резерв на ДП РВД”. За целите на представяне на отчета за паричните потоци, този депозит не е включен в сумата на парите и паричните еквиваленти.

Депозитите в търговски банки са в евро и са със срок до 12 месеца. Депозитите са направени при лихвени равнища от 5,10% до 5,80%.

Предприятието няма блокирани пари и парични еквиваленти.

13. Собствен капитал

13.1. Основен капитал

Основният капитал на Предприятието е в размер на 129,758 хил.лв. и е 100% държавна собственост на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията. Стойността му представлява размера на капитала на ГД „РВД” към датата на преобразуването му по реда на чл.62 от Търговския закон.

13.2. Резерви

Всички суми са в '000 лв.	Законови резерви	Други резерви	Общо
Салдо към 1 януари 2009 г.	29,257	289,519	318,776
Разпределение на печалбата за 2008 г.	4,843	21,667	26,510
Активи записани в увеличение на резервите	-	172	172
Еднократна вноска в държавния бюджет	-	(177,819)	(177,819)
Салдо към 31 декември 2009 г.	34,100	133,539	167,639
Разпределение на печалбата за 2009 г.	3,149	596	3,745
Активи записани в увеличение на резервите		9	9
Салдо към 31 декември 2010 г.	37,249	134,144	171,393

Законовите резерви

Законовите резерви представляват резерв, формиран от преотстъпен данък печалба, регламентиран при изпълнението на определени условия съгласно чл.180 от ЗКПО (отм.). Предприятието формира специфичен резерв, равен на преотстъпения данък в размер на 60% от задължението за данък върху печалбата. Общият размер на резервите, акумулирани от преотстъпен корпоративен данък възлиза на 22,583 хил. лв. за периода 2001г.-2009 г. С промяна на ЗКПО в сила от 01.01.2010 г. бе отменена разпоредбата за преотстъпване на 60% от корпоративния данък на ДП РВД.

Законовите резерви включват още и законови резерви, равняващи се на 10% от нетната печалба за периода от 2001 г. до 2009 г. в съответствие с Наредба 140 от 04.12.2001, издадена от Министерството на транспорта и съобщенията и Министерството на финансите, за поддържане на паричния резерв на Предприятието. Общият размер на резервите, акумулирани от 10% от нетната печалба, възлиза на 14,666 хил.лв. за периода 2001г. - 2009г.

Увеличението на законовите резерви през 2010 г. в размер на 3,149 хил.лв. представлява преотстъпен данък върху печалбата за 2009 г. в размер на 1,277 хил.лв. и отчисление за поддържане на паричния резерв в размер на 1,873 хил.лв.

Общата стойност на законовите резерви е в размер на 37,249 хил.лв.

Други резерви

Увеличението на другите резерви през 2010 г. в общ размер от 605 хил.лв. представлява разпределението на остатъка от печалбата за 2009 г. (596 хил.лв.) и активи – държавна собственост, предоставени за ползване от Предприятието (9 хил.лв.).

Дивиденди

В изпълнение на ПМС № 324 от 30.12.2009 г за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2010 г. и ПМС № 72 от 15.04.2010 г. ДП РВД прави отчисление в размер на 80% от печалбата за 2009 г. след данъчно облагане, което се изплаща като дивидент на Държавата. Стойността на дивидента, изплатен през 2010 г. е в размер на 14, 981 хил.лв.

14. Възнаграждения на персонала

14.1. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2010 ‘000 лв.	2009 ‘000 лв.
Разходи за заплати и възнаграждения	(76,906)	(78,860)
Разходи за социални осигуровки	(5,977)	(6,661)
Разходи за социални надбавки	(8,712)	(8,718)
Обезщетения при пенсиониране по Кодекса на труда и Колективния трудов договор	(354)	(457)
Провизии за обезщетения при пенсиониране	(9,134)	1,221
Разходи за персонала	(101,083)	(93,475)

14.2. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в отчета за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	2010 ‘000 лв.	2009 ‘000 лв.
Нетекущи:		
Обезщетения при пенсиониране по Кодекса на труда и Колективния трудов договор	14,025	11,293
Нетекущи пенсионни задължения към персонала	<u>14,025</u>	<u>11,293</u>
Текущи:		
Обезщетения при пенсиониране по Кодекса на труда и Колективния трудов договор	5,083	3,346
Задължения към осигурителни предприятия	2,159	1,941
Други краткосрочни задължения към персонала	13,849	18,845
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	<u>21,091</u>	<u>24,132</u>

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към настоящи и бивши служители на Предприятието, които следва да бъдат уредени през 2011 г. „Други краткосрочни задължения към персонала” възникват главно във връзка с натрупани неисползвани отпуски в края на отчетния период и текущите задължения свързани с възнагражденията на персонала.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда и Колективния трудов договор, при прекратяване на договора на служител по повод на неговото пенсиониране, ДП „РВД” е задължено да изплати определена компенсация, базирана на брутното месечно възнаграждение на служителите.

Провизията за компенсиране на пенсионираните служители на Предприятието в съответствие с условията и изискванията, регламентирани в Кодекса на труда и Колективния трудов договор, е изчислена за периода от месец януари 2011 г. до месец декември 2015 г. включително.

Предприятието е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица” на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент по безрискови ценни книжа.

Промените в провизиите за обезщетения при пенсиониране съгласно Кодекса на труда и Колективния трудов договор през годината са представени, както следва:

	2010 ‘000 лв.	2009 ‘000 лв.
Настоящата стойност на задължението към 1 януари	14,639	17,721
Разходи за текущ трудов стаж за периода	618	542
Разходи за лихви	695	633
Разходи за минал трудов стаж	2,750	(1,928)
Изплатени доходи	(5,359)	(2,664)
Актюерски загуби	5,765	335
Задължения за изплащане на дефинирани доходи към 31 декември	19,108	14,639

Ръководството на Предприятието е направило тези предположения след консултации с независим актюер.

Задълженията за изплащане на дефинирани доходи са изчислени посредством кредитния метод на прогнозираните единици.

Кредитния метод на прогнозираните единици представя едно задължение, което ще възникне в един бъдещ момент във времето и се основава на редица предположения. От тази гледна точка метода е чувствителен по отношение на допусканията за стойностите на основните параметри, от които зависи настъпването на задължението и размера на дължимото обезщетение. Основните предположения, от които зависи размера на задължението се основават на следните допускания:

- демографските допускания: отразяват вероятността лицата назначени на трудов договор да останат при работодателя и в момента на придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст за тях да възникне задължение за изплащане на обезщетение; лицата могат да отпаднат преди пенсиониране по различни причини - заболяване, смърт и други.

- финансови допускания: прогнозирания ръст на заплатите е в размер на 1,5% годишно от предходната година; процента на дисконтиране, който е използван при изчисляване на задължението е в размер 4,75% годишно, за целия срок на задължението.

Разходите за лихви са включени в отчета за всеобхватния доход на ред „Финансови разходи“ (вж. пояснение 25). Всички други разходи, представени по-горе, са включени на ред „Разходи за персонала“. При оценяването на задължението Предприятието признава актюерската печалба или загуба, като приход или разход, независимо дали тя в края на предходния отчетен период надхвърля 10% „коридор“, съгласно §92 от МСС 19 „Доходи на наети лица“.

15. Провизии

Балансовите стойности на провизиите могат да бъдат представени, както следва:

	Провизия за конструктивно задължение ‘000 лв.
Балансова стойност към 1 януари 2010 г.	-
Начислени провизии	9,888
Балансова стойност към 31 декември 2010 г.	9,888

Провизията за конструктивно задължение на Предприятието е призната във връзка с Принципите на Евроконтрол за определяне на таксовата единица за прелитане. Прилагайки режима на пълно възстановяване на разходите, Ръководството на Предприятието е определило, че към датата на финансовия отчет е налице свръх възстановяване на разходи в общ размер от 10 462 хил.лв., чиято настояща стойност към датата на съставяне на финансовия отчет възлиза на 9,888 хил. лв., които следва да бъдат възстановени на авиопревозвачите през 2012 г. чрез намаляване на таксовата единица.

Сумата на признатата провизия е най-добрата приблизителна оценка на разходите, необходими за покриване на настоящото задължение към края на отчетния период . При оценяването на провизията, ръководството на Предприятието е взело предвид всички обстоятелства, които имат ефект върху очакваното задължение като: задължението за спазване на Принципите на Евроконтрол в това число и коригиращия механизъм; структурата и съотношенията на отчетните разходни бази от предходни периоди за предоставяне на аеронавигационно обслужване при прелитане и в зоната на летищата; корективни суми като такива, свързани с разходи за освободени полети, които Предприятието самостоятелно трябва да финансира; еднократни събития, оказали влияние върху формирането на разходната база и други.

Съгласно коригиращия механизъм на Евроконтрол, задължението на ДП РВД към авиопревозвачите ще бъде възстановено през 2012 г. под формата на намален входящ паричен поток. Поради дългосрочния си характер, провизията за конструктивното задължение е дисконтирана с процент на доходност на безрискови ценни книжа в резултат на което е достигната настоящата стойност в размер на 9 888 хил.лв. към датата на финансовия отчет.

В резултат на настъпването или на ненастъпването на задължаващи събития през м. юни 2011 г., е възможно размерът на провизията да се увеличи. Задължаващото събитие произлиза от представянето и утвърждаването на финансовите отчети за предходната финансова година пред Евроконтрол.

16. Търговски задължения

Търговските задължения, представени в отчета за финансовото състояние, включват следните най-значими задължения:

	2010 ‘000 лв.	2009 ‘000 лв.
Текущи:		
СЕЛЕКС С.И.	70	7,314
Евроконтрол	1,766	2,068
Други	841	1,269
	<u>2,677</u>	<u>10,651</u>

Всички задължения се погасяват в съответствие с договорените условия.

17. Данъчни задължения

Данъчните задължения включват:

	2010 ‘000 лв.	2009 ‘000 лв.
Данъци върху доходите на физическите лица	888	1,221
Данъци върху разходите по ЗКПО	101	136
Данък добавена стойност	104	52
	<u>1,093</u>	<u>1,409</u>

18. Други задължения

Другите задължения на Предприятието имат краткосрочен характер и могат да бъдат обобщени, както следва:

	2010 ‘000 лв.	2009 ‘000 лв.
Гаранции	378	232
Съдебни задължения	1,536	1,536
Удръжки по заплати на персонала	371	398
Разчети по застраховане	354	147
Други	101	115
	<u>2,740</u>	<u>2,428</u>

19. Приходи от продажби

Приходите от продажби на Предприятието могат да бъдат анализирани, както следва:

	2010 ‘000 лв.	2009 ‘000 лв.
Приходи от пътни такси за прелитане в обслужваното въздушно пространство на Република България	152,895	152,769
Приходи от такси за използване на радионавигационни средства и полетно обслужване в зоната на летищата	10,569	10,179
	163,464	162,948

20. Други приходи

Другите приходи на Предприятието включват:

	2010 ‘000 лв.	2009 ‘000 лв.
Консултантски и технически услуги	436	186
Приходи от финансираня	204	331
Приходи от брак на нетекущи активи	162	-
Наеми от ведомствени жилища	74	78
Провеждане на тестове по авиационен английски език и обучение	49	-
Неустойки по договори	9	91
Други	347	409
	1,281	1,095

Консултантските и техническите услуги на Предприятието представляват предоставяне на технически данни и разработка на приложен софтуер, консултиране при изготвяне на ръководство за аеронавигационни и метеорологични услуги и др. За 2010 г. реализираните приходи от такъв вид предоставени услуги е в размер на 436 хил.лв. (2009 хил.лв.:186.хил.лв.).

Приходите от финансираня са признати във връзка с изпълнението на проект DANUBE FAB, финансиран от Европейската комисия съгласно изпълнението на Решение на Европейската комисия за отпускане на финансова помощ за проекти от общ интерес - „Проект DANUBE FAB“- 2008 – EU – 40001 – S в областта на транс европейските транспортни мрежи (TEN –T).Сумата в размер на 204 хил.лв. (2009 г. :331 хил.лв.) представлява 50 % от разходите, които Предприятието е извършило по проекта.

Приходите от брак на нетекущи активи в размер на 162 хил.лв. са свързани с придобиване на активи след разкомплектоване на снета от експлоатация автоматизирана метеорологична система за наблюдение „Вайсала“.

Приходите от наеми на ведомствени жилища в размер на 74 хил.лв. (2009 г. 78 хил.лв.) са свързани с предоставяне на собствени апартаменти на служители на Предприятието.

21. Разходи за материали

Разходите за материали включват:

	2010 ‘000 лв.	2009 ‘000 лв.
Ел.енергия	(1,843)	(1,844)
Топлоенергия	(585)	(573)
Резервни части	(685)	(1,354)
ГСМ	(187)	(290)
Консумативи	(311)	(492)
Други материали	(243)	(212)
Канцеларски материали	(125)	(101)
Вода	(133)	(56)
Работно облекло и предпазни средства	(51)	(89)
	(4,163)	(5,011)

22. Разходи за външни услуги

Разходите за външни услуги включват:

	2010 ‘000 лв.	2009 ‘000 лв.
Членство в Евроконтрол и административни такси	(8,572)	(8,358)
Лицензни такси	(1,236)	(1,685)
Разходи за комуникация	(1,020)	(1,408)
Разходи за застраховки	(1,348)	(1,376)
Поддръжка на оборудване	(1,574)	(1,140)
Комплексно обслужване на УВБ	(706)	(650)
Охрана	(661)	(986)
Повишаване на квалификацията	(489)	(528)
Облитане на ОРСТС	(434)	(317)
Обслужване на сграден фонд и околни пространства	(172)	(535)
Наем	(101)	(12)
Консултантски услуги и одити	(43)	(191)
Поддръжка на сграден фонд	(55)	(515)
Реклама	-	(24)
Пощенски и куриерски услуги	(50)	(43)
Транспорт	(44)	(75)
Абонамент за периодични издания	(45)	(50)
Финансов одит	(40)	(21)
Други разходи (бривети, такси, измервания и др.)	(320)	(301)
	(16,910)	(18,215)

Бъдещите минимални плащания за следващият период от 1 година по договори за наем са в размер на 101 хил.лв.

Плащанията, признати като разход за периода, възлизат на 101 хил.лв. (2009 г.: 12 хил.лв.). Тази сума включва минималните лизингови плащания. Сублизингови плащания или условни плащания по наеми не са извършени или получени. Приход от сублизинг не се очаква да бъде реализиран, тъй като всички активи, ползвани по договори за наем, се използват само от Предприятието.

Разходите за наем включват основно наем на помещения, съоръжения и кули по Договор от 27.01.2010 г. сключен с „Българска телекомуникационна компания” АД.

23. Печалба от продажба на нетекущи активи

	2010 ‘000 лв.	2009 ‘000 лв.
Приходи от продажба	-	56
Балансова стойност на продадените нетекущи активи	-	(4)
Печалба от продажба на нетекущи активи	-	52

24. Други разходи

Другите разходи на Предприятието включват:

	2010 ‘000 лв.	2009 ‘000 лв.
Провизия за конструктивни задължения	(9,888)	-
Данъци върху социални разходи по ЗКПО	(1,383)	(1,447)
Командировки в страната и чужбина	(1,446)	(1,684)
Разходи за данъци	(1,270)	(1,172)
Обезценка на вземания	(972)	(1,245)
Постъпления от отписани вземания	1	37
Реинтегрирана обезценка	99	128
Дарения	(96)	(98)
Други	(36)	(24)
	(14,991)	(5,505)

25. Финансови приходи и разходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2010 ‘000 лв.	2009 ‘000 лв.
Разходи за лихви по изплащане на задължения за обезщетения при пенсиониране	(695)	(633)
Други финансови разходи (банкови такси)	(42)	(65)
Печалба (загуба) от промяна във валутните курсове за вземания и задължения	(180)	28
Финансови разходи	(917)	(670)

Финансовите приходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2010 ‘000 лв.	2009 ‘000 лв.
Приходи от лихви	2,480	6,272
Финансови приходи	2,480	6,272
Финансови приходи (разходи), нетно	1,563	5,602

Обезценката на търговските вземания в размер на 972 хил.лв. (2009 г.: 1 245 хил. лв.) е включена в отчета за всеобхватния доход на ред „Други разходи” и е подробно анализирана в пояснения 9 и 11.

26. Разходи за данъци върху дохода

Очакваните разходи за данъци, базирани на ефективната данъчна ставка в размер на 10 % (2009 г.: 10 %), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2010 ‘000 лв.	2009 ‘000 лв.
Печалба преди данъчно облагане	5,138	20,291
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данък	(514)	(2,029)
Корекции за разходи, освободени от данъчно облагане:	5,405	4,454
Корекции за приходи, непризнати за данъчни цели:	(4,286)	(4,355)
Полагащ се корпоративен данък	1,633	2,128
Преотстъпен данък 60 %	-	1,277
Ефективна данъчна ставка	10%	4 %
Текущ разход за данък	(1,633)	(851)
Отсрочени данъчни (разходи)/ приходи:	1,136	(714)
Възникване на временни разлики	3,000	1,722
Обратно проявление на временни разлики	(1,864)	(572)
Корекция на данъчна ставка	-	(1,864)
Разходи за данъци върху дохода	(497)	(1,565)

Пояснение 7 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви.

Според разпоредбите на Закона за корпоративното подоходно облагане в сила до 31.12.2009 г., на Предприятието се преотстъпва 60% от дължимия корпоративен данък, при условие че инвестира тези средства в програми за интеграция и хармонизация на националните системи за управление на въздушното пространство с европейските стандарти или ги използва за поддържане на паричния резерв по Закона за Гражданското Въздухоплаване.

При текуща данъчна ставка от 10%, ефективният разход за данък за 2009 г. е в размер на 40 % от приложимата текуща данъчна ставка регламентирана със ЗКПО в сила до 31.12.2009 г. или 4 %. В резултат на това всички временни данъчни разлики за 2009 г. са преизчислени при данъчна ставка 10%, която се очаква да бъде действаща при обратното им проявление.

С действащият към датата на финансовия отчет ЗКПО (в сила от 01.01.2010 г.) е отменен чл.180 от закона, който регламентираше ползването данъчно облекчение от Предприятието. С промяната се отменя преотстъпването на корпоративния данък.

27. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Предприятието включват сделки с предприятия с над 50% държавно участие в системата на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията и ключов управленски персонал .

27.1. Сделки с други свързани лица под общ контрол

	2010 ‘000 лв.	2009 ‘000 лв.
Покупки на стоки и услуги		
- Авиоотряд 28	434	335
- Летище София АД – изграждане на пистова система – „LOT B2”	620	-
ГД ГВА- такси за удостоверения за експлоатационна годност	1,323	2,045

27.2. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Предприятието включва членовете на Управителния съвет , генералния директор и членовете на Одитния комитет.

Възнагражденията на ключовия управленски персонал имат краткосрочен характер и са свързани със следните видове разходи:

	2010 ‘000 лв.	2009 ‘000 лв.
Разходи за възнаграждения	(136)	(322)
Разходи за социални осигуровки	(6)	(8)
Разходи за социални надбавки	(1)	(6)
Обезщетения съгласно КТ	(5)	(65)
Общо краткосрочни възнаграждения	(148)	(401)

28. Разчети със свързани лица в края на годината

	2010 ‘000 лв.	2009 ‘000 лв.
Текущи		
Вземания от:		
- Летище София АД – изграждане на пистова система – „LOT B2” – аванс	428	453
Общо вземания от свързани лица	428	453
Текущи		
Задължения към:		
- Летище София – изграждане на пистова система – „LOT B2”	2,774	3,176
Авиотряд 28	57	-
ГД ГВА	-	385
Общо задължения към свързани лица	2,831	3,561

Задължението към Летище София АД е свързано с проект „Реконструкция развитие и разширение на Летище София – ЛОТ B2 - нова ПИК система и свързаните с нея дейности”, по който ДП РВД финансира работите за метеорологично, светотехническото и навигационно оборудване на новата писта за излитане и кацане.

29. Безналични сделки

През представените отчетни периоди Предприятието е посочило инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които са отразени като част от корекциите в Отчета за паричните потоци на стойност 736 хил.лв. (2009 г. : 2,011 хил.лв.), отнасящи се до начисления на лихви, свързани с финансови активи.

30. Условни активи и условни пасиви

Условните активи на Предприятието представляващи банкови гаранции за изпълнение на договори и авансови плащания са на стойност 1,190 хил.лв., от които по договори със СЕЛЕКС С.И. са в размер на 903 хил.лв.

Във връзка с конструктивните си задължения, породени от членството на България в международната организация Евроконтрол и прилагането на принципите и споразуменията, валидни за всички страни-членки, ръководството на ДП РВД е установило, че е възможно да възникнат задължения към авиопревозвачите като резултат от свръх възстановени разходи на база фактически данни за 2010 г. Тези разходи биха могли да увеличат отчетената към 31.12.2010 г. провизия за конструктивни задължения в размер на 9 888 хил.лв.. Задължаващото събитие ще настъпи или няма да настъпи през м.юни, 2011 г., когато се представят и утвърждават финансовите отчети за предходната финансова година пред Евроконтрол. Възможното увеличение на начислената през 2010 г. провизия е в приблизителен размер до 5 млн.лв. Към датата на изготвяне на настоящия

финансов отчет практически не е възможно да се направи надеждна оценка на евентуалното задължение, тъй като изчислителните процеси за установяване на разходна база се очаква да приключват до края на месец май 2011 г.

През 2010 г. за страните-членки на Европейския съюз са променени правилата за определяне на разходната база и таксовата единица, които влизат в сила от 2012 г. (Регламент 1191 от 16.12.2010 г. на Европейската комисия). Режимът от пълно възстановяване на разходите по отношение на аеронавигационното обслужване при прелитане, съгласно, който таксовата единица е крайна производна стойност, се променя на режим на предварително зададени разходи, в който таксовата единица е целева стойност. Първоначалният референтен период, през който действа този механизъм е 2012 – 2014 г., а следващите референтни периоди ще са петгодишни от 2015 г. нататък. Въвежда се схема за споделяне на риска по отношение на приходите от и на разходите за обслужване на въздухоплавателните средства, които въвеждат редица условия по отношение на направените и възстановявани разходи. Това допълнително внася несигурност по отношение на влиянието на провизиите върху финансовите резултати през годините от референтния период.

В тази връзка и в случай, че ДП РВД не изпълни всички планирани разходи през 2011 г., е възможно отново да настъпят задължения за възстановяване на разходи под формата на намалена таксова единица, които ще се отнасят до реален паричен поток през 2013 г.

През годината са предявени различни правни искове от и към Предприятието. С изключение на тези, за които вече са начислени провизии, ръководството на Предприятието счита, че отправените искове са несъществени и че вероятността те да доведат до разходи за Предприятието при уреждането им е малка. Тази преценка на ръководството е подкрепена от информация, предоставена от Отдел Правно осигуряване, дирекция ПООПиУС в Предприятието.

31. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Видовете финансови рискове, на които може да бъде изложено Предприятието са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Предприятието се осъществява от неговите органи на управление. Приоритет при управлението на риска е да се осигури финансовата стабилност на Предприятието.

31.1. Анализ на пазарния риск

Дейността на Предприятието се осъществява при условията на Валутен борд при който курсът на българския лев е фиксиран на 1,95583 лв. за 1 евро и не се променя в зависимост от състоянието на валутните пазари и лихвените проценти.

По-голямата част от сделките се осъществяват в евро и български лева. Предприятието е изложено на незначителен валутен риск породен от наличности и транзакции,

деноминирани в щатски долари и британски лири. Предприятието няма заеми в чужда валута и не притежава инвестиции в облигации деноминирани в чужда валута.

Финансовите активи и пасиви, които са деноминирани в чуждестранна валута и са преизчислени в български лева към края на отчетния период, са представени, както следва:

	Излагане на краткосрочен риск	
	Щатски долари '000	Британски лири '000
31 декември 2010 г.		
Финансови активи	28	16
Финансови пасиви	(2,461)	-
Общо излагане на риск	(2,433)	16
31 декември 2009 г.		
Финансови активи	44	19
Финансови пасиви	(2,799)	(1)
Общо излагане на риск	(2,355)	18

31.1.1. Лихвен риск

Предприятието не е изложено на лихвен риск, тъй като няма заеми и не ползва привлечен капитал, за да финансира дейността си.

31.1.2. Ценови риск

Таксите за аеронавигационно обслужване на въздушното движение се събират по реда и в размери, определени съгласно разпоредбите на Многостранното споразумение за пътните такси от 12.02.1981, Международната Конвенция на Евроконтрол за сътрудничество по безопасност на въздухоплаването от 13.12.1960 г. с последващите изменения и допълнения и консолидирана с Протокола от 27.06.1997 г. и свързаните с тях документи на Евроконтрол, Регламент 1794/2006 на Европейския парламент и Съвета и Наредбата за таксите за използване на летищата за обществено ползване и за аеронавигационно обслужване в Република България. Цената на услугата (таксовата единица) е разходноориентирана и размерът ѝ се определя ежегодно с цел пълно възстановяване на направените разходи. Предприятието има пряко влияние върху определянето на таксова единица чрез размера на установената разходна база.

31.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си. Предприятието е изложено на този риск във връзка с възникване на вземания от клиенти и депозирание на средства. Излагането на Предприятието на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	2010 ‘000 лв.	2009 ‘000 лв.
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Пари и парични еквиваленти	116,411	99,479
Търговски и други вземания	26,846	33,806
Балансова стойност	143,257	133,285

Предприятието редовно следи за неизпълнението на задълженията на своите клиенти и други контрагенти и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Предприема действия за намаляване на кредитния риск, посредством установени правила и процедури за събиране на дължимите и неплатени такси за Аеронавигационно обслужване. Степента на събираемост на вземанията от предоставяне на АНО достига 99%.

Предприятието не е предоставяло финансовите си активи като обезпечение по други сделки.

Към датата на финансовия отчет няма необезпечени търговски вземания с изтекъл срок на плащане.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и външна оценка на кредитния рейтинг.

Част от паричните средства, държани като депозит от Предприятието са в Българска Народна Банка и те са предоставени при условията на Наредба, издадена от министъра на транспорта и съобщенията и министъра на финансите.

31.3. Анализ на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск. Предприятието отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания са в размер, обезпечаващ изходящия паричен поток.

Със Закона за гражданското въздухоплаване е регламентирано, че срещу имуществото на Предприятието не може да се насочва принудително изпълнение, нито да се открива производство по несъстоятелност.

За гарантиране на платежоспособността на ДП „РВД” се установява паричен резерв в размер 11 млн. Евро, който е регламентиран с Наредба №140 на Министерството на транспорта и съобщенията и Министерство на финансите от 04.12. 2001 г. за установяване режима, реда и условията за поддържане и разходване на паричния резерв на ДП „РВД”.

Паричният резерв представлява срочен валутен депозит на ДП „РВД” в БНБ, при съответните общи депозитни условия на банката в размер на 11 млн.евро.

31.4. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Предприятието могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	Пояснение	2010 ‘000 лв.	2009 ‘000 лв.
Кредити и вземания:			
Търговски и други вземания	9,11	26,846	33,806
Пари и парични еквиваленти	12	116,411	99,479
		143,257	133,285

Финансови пасиви	Пояснение	2010 ‘000 лв.	2009 ‘000 лв.
Текущи пасиви:			
Търговски и други задължения	15,18	5,046	12,681
		5,046	12,681

32. Политика и процедури за управление на капитала на ДП РВД

Целите на Предприятието във връзка с управление на капитала са да осигури способността на Предприятието да продължи да съществува като действащо предприятие.

Политиката на Предприятието е да се финансира чрез собствени средства или да използва безвъзмездни финансираня за определени проекти.

33. Събития след края на отчетния период

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на предоставянето му за одобрение от Управителния съвет, които да имат съществен ефект върху финансовия отчет за 2010 г.

Определен е размерът на осреднената базова таксова единица за аеронавигационно обслужване за прелитане в размер на 39.77 евро за 2011 г. (2010 г. : 42.93 евро)

34. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2010 г. (включително сравнителната информация) е одобрен от Генералния директор на 11.03.2011 г.

Одитираният финансов отчет на Предприятието е предоставен за приемане от Управителния съвет на 22.03.2011 г.